

Inven. 87

213

Just Books

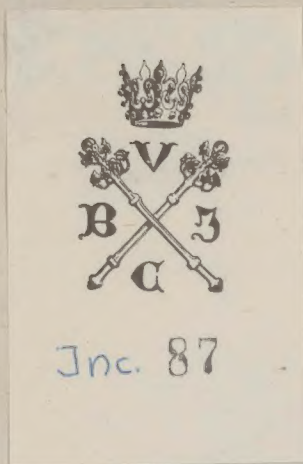
**Practica electio-
num prelatorum.**

Hain, 10.175

HH. V. 23 m

Inc. Cu. 87
Bibl. Jag.

in re
et tē
qui
nem
noia
In p
ctio
ria p

L lon
narr
ecclē
nici
ram
aue
cād
pson
est p
eliga
in co
infe
supe
sijs
deno

Practica electionū prelatorum.

Qum in electōibus p̄latorū sepius tam circa ea que iur-
ris q̄ facti sunt errari p̄suevit. etiā per eos qui sibi do-
cti vident. Ideo ego Michael lochmair inter sacre
theologie et iuris p̄ticipij doctores. nimis dū essem
in residētia canonicatus et p̄bende patavine Anno dñi. M. cccc. xc
et tēpus mihi vacaret pro informatōe eligentiū simpliciu et eorū
qui aliqñ intersūt electōibus aliquātulū laborē assumpsi. Et bre-
uem tractatū ex dictis doctoz collegi quem practicā electionū
nōiare placuit. Cuius aut tractatus iste in quatuor partes
In prima agit de p̄ambulis electionū In secūda de formis ele-
ctionū In tertia de p̄sonis eligentiū et electi In quarta de mare-
ria postulatiōis aliqua breuiter tangentur

Pars p̄ma de p̄ambulis electōnū

In agēdis. anteq̄ pueniūt ad formā electōis celebrāde
hac via p̄cedit. Ecclesia em̄ pastoris regimie desti-
tuta. Capitulū siue Canonici p̄ntes statuent certū et
cōpetentē terminū ad electionē celebrandā in p̄ntia
et locari et testiū de quo petēt fieri publicū instrumentū In quo
narrabit̄ qualiter cedēte vel trās lato aut defūcto tali p̄lato talis
ecclesie. eiusq̄ corpe ecclesiastice tradite sepulture caplm siue cano-
nici qui in ecclesia tūc erāt p̄ntes cōueniētes in vñū taliē diē et ho-
ram ad electionē celebrandā vñanimit̄ statuerūt. Cuius
aut erit terminus p̄pterēs Dico q̄ ille infra quē absentes qui vo-
cādi sunt citati comode veire p̄nt cōsideratis locorū distātijs et
p̄sonarū et t̄pis q̄litate. Nō tñ nimis lōgus q̄ in electōibz mora
est piculosa ut in c. Cū inter. et c. Ne p̄ defectu de elect. Nec p̄nt
eligētes diē pro electōne celebrāda ultra tres mēses progare. Nā
in ecclesia cathedrali aut regulari. hñt electores tēpus triū mensiū
infra qd̄ si iusto impedimēto cessante nō elegerint ad proximū
superiōrē deuoluit. ut in d. c. Ne pro defectu In alijs vero eccle-
sijs debet p̄nderi infra sex mēses aliter ad proximū superiōrem
deuoluit ut in c. De multa de p̄ben. et in c. Nulla de p̄cessu. p̄ben

C Sed nūquid eligētes pnt statuere terminū breuiorē tñū mēso
sū in quo si nō cōueniāt oēs licite pcedere possint ad electionē.
Solutio sūm host. q si due partes pntes sunt et causa coartato
nis assignet qz forte timet periculū scismatis vel abusus laice
ptatis sic pnt Si vero due partes absentes sunt vel nō sit causa
coartatois sic nō pnt sed debet expectari vsqz circa finē tñū mēso
sū. 2 cor. in d. c. Cū inter vniuersas. et c. Cū nobis e. ti. **C** Vtrū
aut possit fieri electō an sepulturā pdecessoris rex in c. Bone me.
11. de elect. tenet q nō si tñ fieret valeret electō sūm Guil. ibidē.
Practica Deinde sup ipius termi assignatōe certificādi
sunt et ad eundē vocādi sunt oēs qui de iure et
cōsuetudie debēt volūt et pnt comode interesse. et qui sunt in pos
sessiōe vlt qsi eligēdi vt in c. Cū ecclia de causa pos. et pprie. et c.
Cumana. et c. Querelā de elect. vt statuto tali terminō ad electō
nē cōueniāt celebrandā. vt in c. Quia ppter de elec. vbi dicitur
admittūtur illi ad electionē qui debent volūt et pnt comode in
teresse. **C** Dicit debēt vt excludat illos qui de iure nō debent in
teresse electōni licet sint de collegio vt sunt excoīcati et suspensi
irregulares. impuberes. vt in c. Is qui de sen. ex li. vj. Item ex
cludūtur qui sunt nō in sacris cōstituti. vt in cle. si qui de eta. et
quali. Secūdo dicit qui volūt interesse Et ideo qui nolunt in
teresse non debent cōpelli nisi intersit ecclie. Ex quo infertur q
quilibet elector potest renūciari voci sue qz quilibet pnt renūciare
iuri qd sibi cōpetit. **C** de pact. l. Si quis in cōscribēdo. vñ quod
sit postea per alios impugnare nō pnt Si tñ talis postea accedat
electionē. admittēdus est in oībus que circa ipam electionē res
stant faciēda. vt in c. Ecclesia vñ e. ti. S; hoc est verū scdm
Jo. de lig. si simpliciter dicit nolo eligere vel renūciat Secus si
solēmiter in capitulo renūciaret qz tūc alijs inuitis postea non
admitteret **C** Secūdo infert q isti sic vocati qui nolūt interes
se nō debent in numero duarū partiū pputari **C** Tercio requirit
q possint comode interesse et hec comoditas refert ad comodita
tem ecclie et nō psone scdm doc. Quare si nō pnt comode voca
ri ppter nimia distantia vel sunt picula imminētia aut discrimia
viarū aut guerre cōtinue. vel forte timetur piculū scismatis aut

215

intrusio laice p[re]lati v[el] h[uius]m[od]i p[ro]pter q[uod] n[on] p[ot]est fieri de facili vocat[i]o
p[ro] electio sine illo[rum] p[re]s[en]tia fieri Cessantibus t[ame]n p[re]dictis et c[on]suetu-
dine. absentes sunt vocandi per nunciu[m] aut l[ite]ras q[uo]d tutius est ali-
as electio absentib[us] p[re]ceptis ve[n]it irritanda per eos si voluerit N[on]
est ergo irrita electio. ip[s]o iure s[ed] irritanda. p[re]ceptis pro sequentibus
iniuria sua alias n[on] ut in ca. Bone de elect. Si aut[em] o[mn]es essent p[re]-
sentes puta in ciuitate sufficit c[on]gregare per nunciu[m] iurat[u]m aut
p[er] sonu[m] campane si hoc est de more in illo loco ut in c. cu[m] in cau-
sis ca. ti. ¶ Et nota q[uod] si scitur vbi aliquis est et in loco vbi vo-
cari debet citandus est p[er]sonaliter Sed si nescitur t[un]c citari deb[et]
in loco vbi morari c[on]suevit per publicu[m] edictu[m]. ut in c. fi. de eo
qui mittit in pos. et ca. Ex parte de foro co[m]pe. ¶ Fiet aut[em] talis
vocatio siue citatio sub hac forma.

Citatio p[er]sonal[is] absentiu[m] ad electio[n]e[m]

¶ Wilhelmus p[ro]positus et capitulu[m] ecclesie Pata. ¶ Canonico
Patauiensi. Viennensi c[on]morari. Salutem in d[omi]no f[er]mitati v[est]re sig-
nificamus q[uod] bone me[di]e quondam f. Ep[iscopu]s n[ost]r[us] die tali viam fuit
vniuers[e] carnis ingressus et corpus eius reuerenter debita ecclesia-
stice traditu[m] sepulture ¶ Ne igitur eccl[esi]a n[ost]ra p[ro]pter diuturnam voca-
tionem graue[m] paciatur in t[em]poralibus et sp[irit]ualibus lesione[m] diem
xxiij. huius mensis et mane horam septima[m] post decantatu[m] de
sc[ri]ptu[m] officiu[m]. cu[m] p[er]tinuatione sequentiu[m] dierum si opus erit ad
tractandu[m] de futuri electio[n]e p[ro]fificis ad electione[m] celebrandam
duximus statuenda[m] Quo circa vos requirimus et citamus qua-
tenus die ip[s]a ac hora p[re]fixa nobiscu[m] ad tractandu[m] et coeligendu[m]
vnanobiscu[m] c[on]uenire curetis Alioquin nos ext[ra]n[is] ad ea p[re]cedere
curabimus v[est]ra absentia non obstat Et vobis vlt[er]ius n[on] vo-
catis etia[m] si ad aliu[m] terminu[m] fuerit electio progata ¶ Quod si forte ius-
to impedim[en]to detenti venire nequeritis et velitis alicui de co[n]-
canonicis c[on]mittere vices v[est]ras ad nos suffic[ien]ter v[est]ru[m] specia-
lem et ydoneu[m] nunciu[m] t[ra]smittatis qui iuxta statut[u]m generalis
co[n]cilij sup[er] ip[s]o impedim[en]to faciat plenam fide[m] Datu[m] etc. Hec for-
ma p[ro]bat in c. Cu[m] inter vniuersas. et c. Quia p[ro]pter. et c. Bone. ij
de elec. ¶ Ex quo infer[re] q[uod] elector absens si est iusto impedim[en]to

detentus ut venire nō possit potest cōstituere procuratorē alias
non ut in d. c. Quia ppter Scdo ex eodē inferē q̄ elector absens
nō potest extraneū cōstituere pcuratorē sed debet vices suas ali
cui de collegio cōmittere et si nullus vellet esse nō posset extrane
um caplo nolēte deputare neq̄ per lēas votū suū exprimere. ut
in d. c. Quia ppter et c. Pe. e. ti. li. vj. Et hoc intellige nisi alij
electores velint isti gratiā facere Nam eis volētibus potest cō
stitutū extraneus ad hoc c. scriptū de elec. Tercio inferē q̄ ra
lis sic absens p̄t unū vel plures pcuratores instituere ad eligēdū
Tū si plures instituit oportet q̄ quilibet sit in solidū alias nō ad
mittetur Et si simul cōcurrant potior erit cōditio p̄occupantis
Si vero nullus eorū p̄occupat tunc capl'm admittet quē volue
rit. vel si maior pars capli nō cōcordat. admittetur qui prior est
institutus Item oportet q̄ pcurator institutus non eligat unū
suo noīe. et alterū noīe pcuratoris q̄ nihil valeret nisi dñs speci
ale mandatū dedisset de aliquo noīando q̄ tunc illū noīe dñi et
alterū suo noīe poterit noīare. ut in c. Si quis de elec. li. vj.

Alia citatio personalis ad idem.

Wilhelmus dei gratia ppositus totūq̄ capl'm ecclesie Patanen
Venerabili p̄fratri nō. N. Salutē in dño Cū bone meōrie dñs
N. Ep̄s ecclesie nre nouissimus die quarta p̄ntis mensis qd̄ nō
sine grandi mentis amaritudine referimus nature solūes debitū
sp̄m suū reddiderit creatori Nos ip̄ius corpore tradito reuerēter
ut decuit ecclesiastice sepulture nolētes dictā ecclesiā nostrā exi
stere pastoris diutius solatio destitutā die lune post festū N.
p̄xij. mensis. N. p̄xime futuri cū p̄tinuatōne diez oīm sequen
tiū cōcorditer p̄fiximus ad electionē futuri pastoris et ep̄i in cu
ria ep̄ali celebrari Ac ad oīa alia pagenda que ip̄ius electōis ne
gotiū cōtingere dinoscūtur Ut igitur ignorantia sup hoc p̄ten
dere nequeatis aliq̄. vobis p̄fixionē h̄mōi duximus īrimandā
Vos tenore p̄ntiū citātes put citamus et vobis mādamus qua
tenus dicta die lune mensis. n. mane hora capli quā diē et horā
cū oībus diebus sequētibus quousq̄ ip̄ius electōnis negotiū fue
rit expeditū vobis h̄az serie assignamus et p̄figimus ad curiā

episcopale predicta si volueritis et vestra credideritis interesse
veniat et compareatis vna nobiscum de electione futuri nostri epi
tractaturi et ad ipsum episcopum dante domino eligendum ac in ipso ele
ctionis negocio modo debito processuri Alioquin vobis non expe
ctatis nec ulterius si predictus per nos fuerit terminus proventus
conocatis in huiusmodi electionis negocio procedemus vestra absentia
non obstante Ad istas autem litteras vobis presentandas et intiman
das, dilectum nostrum, N. cursum duximus specialiter deputandum.
Et insignum huiusmodi mandati nostri suscepti, ac nuncij, sigillum ve
strum apponatis aut manu propria subscribatis siue per alium
vestro nomine subscribi faciatis Datum Patavie etc. De presenta
tione autem harum litterarum que aperte debent esse secundum Specu. tit. de
elect. S. j. v. forma autem etc. Et fiat publicum instrumentum precipue si
nuncius non fuit iuratus, maxime si esset suspicio citatum non
venturum Item si aliquis latitat ne citatio ad eum pueniat
ut sic possit dicere se contemptum, put quidam maliciose faciunt, si
at citatio in domo et loco ubi habitat, et sic non poterit impedi
re electionem Item licet absens sciat prelati obitumer diem sta
tutam, nihilominus consulit, Specu. ubi supra q. citetur etc. in
predicto ca. Cum inter quia dicit vocatis qui volunt, Commu
nis vero practica ad excludendum maliciosas exceptiones oim ab
sentium habet q. ultra personales citationes absentium Etiam affigit
citatio per edictum in valuis ecclesie vacantis Que fieri potest sub
hac vel consimili forma.

Forma citationis per edictum absen tium ad actum electionis ecclesie vacantis.

Wilhelmus dei gratia propositus, B. decanus Totumque capitulum
ecclesie Pata. Vniuersis et singulis presentes nostras litteras inspe
cturis quosque infra scriptum tangit negocium Salutem in domino
Cum reuerendus in christo pater et dominus dominus N. felicis recorda
tionis ecclesie Patavien Episcopus volente deo ex hoc seculo sub
latus sit, corpus que eius reuerentia debita ecclesiastice traditum
sepulture Et mater nostra ecclesia Pata. heu pastorem solatio
sit destituta Ne pro defectu pastorem gregis domini lupus rapax
inuadat aut in facultatibus suis eadem mater nostra ecclesia

Patauenſi paſtore viduata graue diſpendium paciatur Volen-
tes in hoc occurrere periculis animarū et iamdicte eccleſie indep-
nitatibus prouidere, premia et matura deliberatione prehabita
duxiſimus et capitulum deliberauimus ad electionem futuri pontificis p-
nos eo citius fore pcedendum pro die electōis et pſiciendi pontificis
diē videlicet lune decimā octauā cū cōtinuatione ſequentiū dieꝝ
menſis Marcij nūc currētis pro loco vero Stubā ſuperiorem aule
Epaliſ hic Patauie more ſolito Et horā terciarū, vel quaſi ei-
uſde diei, pacto prius de ſpūſcto officio deputam⁹ Idcirco teno-
re pſentium iuxta ſacrorū Canonū ſtatuta ad pmiſſos diē horā et
locū, primo ſecundo tercio ac pemptorie euocamus requirimus et
citamus oēs et ſingulos ſua pmiſſiter vel diuiſim intereſſe putan-
tes, vt in termino pſiſſo, quē eis et cuiſlibet eorū pro primo ſecundo
tercio et pemptorio termino assignam⁹, in loco pnoiato pro ſuo
intereſſe cōpareāt et quilibet eorū cōpareat Ad tractandum eligen-
dū poſtulandum noiandum, aut quauis alia forma, iuxta ſpūſcti
grā coopante, nouū pontificē pnoiate ecclie pſiciendum, ſeu tracta-
turi, eligi, poſtulari noiari aut quauis alia forma pſici videndum
Aut dicturi excepturi et allegaturi verbo vel in ſcriptis, quomi-
nus ad hmoi actus pcedere debeam⁹ Alioquin nos ex tūc ad ea
pcedere curabimus, alicuius abſentia nō obſtāte Volētes etiam
de pntis lēz nēz inſinuatione affixione et executione, nē iura-
ti nūc ſtare relationi Datum Patauie, rē.

C Ex quibus finaliter dū querit Qui ſunt vocādi ad electionē.
Rñdet q oēs qui ſunt pntes ad quos ptinet eligere et etiā abſen-
tes ſunt vocādi ſcōm qd habet cōſuetudo vt in ca. Corā de elec.
Quia licet de iure abſentes ſint vocandi vt in d. c. Quia ppter.
Tñ cōſuetudo pōt intrudere vt nō vocētur et valet electō vt no.
Panor in d. c. corā et c. cum ana c. ti Quid ſi nō vocēt alij qui
ſunt priuati vel inabiles ad eligendum Rñdet panor in c. ij. de po-
ſtul. pla. q tenet electō licz nō ſit diſcuſſū an ſint priuati qz ſuffi-
cit q poſtea poſſint cōuina. **C** Vtrū cōuerſi ſint vocādi et habe-
ant vocē in electōe plati Rñſio ludo, de roma in ſuis ſingulari-
bus tenet q nō allegat c. ex eo de elec. li. vj. Niſi antiq cōſuetu-
dine hoc haberēt ſm Innocē. in c. ij. de inſti. Idē tenet fride. de

ſemi
et cō
P
aud
inſp
oēs
cit e
cōu
aut
cho
me
tue
nō
de f
E
aſſe
po
cū n
cto
res
E
E
ſemi
ſum
me
ſo
ſo
ea
reg
mi
ſua

211

senis cōse. j. d. viij. p. rex. in c. et si christus de iur. iuram. in v. vos
et cōuersi. rē.

Practica Cōsequēter adueniēte die electōnis electores
mane in ecclia cōueniāt missam de sancto spū
auditura quē hūiliter exorabūt vt eos ad dignū eligendū pastore
inspirare dignet Et sūm decretū cōcilij Basiliē. qd infra ponit
oēs debēt cōfiteri et cōicare Si quis tñ electorū sacerdos est suffi
cit cū hac die legere missam Beinde celebrata missa de scō spū
cōueniāt electores in ecclia vel caplo aut alio loco cōsuetō Dib
aūt in loco statuto cōgregatis dicet ps Ad re leuani. p alternos
choros cū glia. Pr nē. Et ne. v. Saluos fac seruos tuos deus
meus spantes in te Mitte nobis dñe auxiliū de scō Et de syon
tuere nos Nihil pficiat inimicus in nobis Et filius iniquitatis
nō apponet nocere nobis. Dñe deus virtutū cōuerte nos Et ostē
de faciē tuā nobis et salui erim⁹ Dñe exaudi orōnē rē Dñs vo.

Oratio Præde dñe famulis tuis dextrā celestis auxiliij.
vt te toto corde pquirant et que digne postulant
assequātur. Per xpm Bñdicamus dño rē

Postea fit collatio. que fieri p̄t ad electores tñ **Practica**
cū nūc sunt in loco electōnis cōgregati. Potest etiā fieri ad elec
tores et pplm sub missa de scō spū. Collatio siue orō ad electo
res tantū fiat hoc aut cōsiliū modo

Collatō añ electōez ad eligētes tñ

Et si p̄stāissimī p̄res ego ip̄e oīm disciplinaz et p̄sertim ar
tis oratione ignatus existā Hanc tñ dicēdi puinciā in p̄
sentiaz ex eoz qui in me sūmū hñt imperiū obediēdo iussu as
sumpsi quibus resitere neq̄has esse existimabā Si quid igitur a
me in p̄ntia dictū erit qd ex parte accusationē pmereat Id queo
so venia dignū v̄ra pro facilitate iudicetis Et ne diutius suspē
so vos aio teneā. dicendū mihi est de electōne futuri p̄sulis Qui
ea vita sit his moribus. eaq̄ doctrina vt vos oēs rite recteq̄ et
regere et gubernare possit Quibus aūt rebus talem hoīem redi
mitū esse oporteat scitis oēs qd satis his breuioribus verbis per
suasum facio

Thema collationis.

¶ Eligite meliorem et eum qui vobis placuerit de filiis domini vestri. originali loco thematis. iij. Regum. v. ca. In quibus quidem verbis tria que ad rectam electionem plati requiruntur breuiter tanguntur. Primum in electione plati requiritur sublimitas meriti ibi Eligite meliorem. quasi diceret. non fatuum. sed sapientem non malum. sed bonum. non iniquum sed iustum quia sciret eligens indignum et malum electione prauat Et actiue quia illa vice non potest eligere Et passiuie quia non potest eligi. ut dicit decretalis cum in cunctis de elect. Ita vestrum quis ignoret celeberrimum domini primum hunc hominem qui vobis pesse debet. iusticia decorari oportere sine qua nihil est quod bene laute regi. aut institui possit. sine id corpus siue animam inspiciat. possem quippe in medium. multa exempla variasque historias afferre. quibus probare ex ingratibus iniustis atque platis iniquis. maximam prauitatem et detrimenta innumera mortalibus prugisse. que ex parte numerare. nisi hec animo sedere vestro arbitrare et oculis spectata censerem. Prudentem de hinc hunc virum esse cōdecet. ut is sua prudentia. vestras queat rationes atque bona fortune prutari Quid subinde de fortitudine dixerim ea sane necessaria est ei qui ecclesiam tam insignem gubernaturus est. ut is in trepide rebelles. ecclesiasticosque obsequat inimicos. atque eos qui fratres tenent obrundat atque longe repellat Neque id vos latere debet sapientissimi patres. eum qui vobis perficiendus venit quam modestissimum esse oportere. ut iam omnes prauas cupiditates. immoderatosque animi affectus ab sese longe abiecerit Ita quo pacto quis vnquam aut quo lege aliorum cupiditates frenabit qui suas cohibere non potest Neminem preterea adhuc legimus aut vidimus. qui recte aliquorum hominum societatem repperit ubi seipsum emendare nequiverit suamque vitam in meliorem partem redigere. ¶ Facilitas preterea atque optata benignitas illi habere debet esse aliena. et vniquemque ex grege suo cui prouenerit. patrienti equo quod animo audiat. suamque honestissime foueat causam Quia enim quis auctoritate. dignitate. sapientia ceteris fuerit prestantior. eo maiori atque locupletiori. illi benignitate conueniuntari oportebit ¶ Aduertendum quoque erit quod is scientia et literarum copia redimder. ne vlla animi cecitas aut ignorantia ecclesie vestre. ullam pos-

fit in hac urbe inter doctos. labem aut incomodū afferre. Bene igitur dictum est Eligite meliorē.

¶ Secundo in electōne libertas arbitrij requiritur Ibi Et cum qui vobis placuerit. qđ ideo dicitur qz nullus eligere cogitur Vñ quilibet et iuri suo renūciare et vti p̄t Allicat̄ tñ aliquis ad eligēdū magis vnū q̄ aliū propter duo. Primo si inuitatus renuit. Vñ Grego. in registro Eligendus est qui inuitatus renuit. quesitus refugit. repellendus p̄culdubio est qui vltio ambit vel importunus se ingerit Secūdo si in minori officio non defecit. Augu. in quodā sermone Ad episcopale dignitatē eligi non debet. qui minora officia gubernare non didicit. qz cura uanis illi cōmitti non debet qui remū tenere non nouit

¶ Tercio in electōne attenditur ppinquitas vinculi Ibi De filiis dñi vestri Magis em̄ ad dignitatē eligi debet ille qui est de gremio ecclesie q̄ extraneus vt in ca. Abbatē. et ca. Abbas. p̄ viij. q. ij. et ca. Cum inter canonicos de elect. Ille em̄ qui est de gremio. vt in pluribus cōsuevit esse utilior quantū ad bonū cōmunē. Magis em̄ diligit ecclesiam in qua nutritus est Verū hec si in gremio reperiatur ydoneus Alioquin tripliciter peccaret si extra gremiū non eligeret In deum per iuramenti violationē In se contra conscientia eligendo Et in electū cuius idignitatis se participē faceret Quid plura dicā illū deniqz siue de gremio siue extra in episcopum vestrum designandū et laudo et probo. cui ea om̄ia insint qui tanto regimini et incremento ecclesie vestre conuenire videantur. Id modo restat carissimi patres vt commonesciam ne quisq̄ vestrum Ex consanguinitatis vinculo Ex loco Ex comodo proprio Vllorū animi affectu hanc in electionē contrahatur Sed animo sincero atqz immaculato. quod fore reor is vniiformiter a vobis eligatur. qui virtutibus superioribus sit insignitus atqz longe ornatus Quod si a vobis factum erit hic inter mortales gratiam ⁊ ecclesie vestre summū ornamentū atqz apud diuos celicos etenam gloriā cōsequemini Ad quam vos perducatur qui vult et regnat per infinita secula benedictus Amen.

Collatio electōis ad clerū ⁊ pplm

acta per me in electōe Reuerēdissimi dñi dñi Cristofferi Ep̃i
Patauiēsi moderni Anno dñi .M. cccc. xc. vndecima mensis
marcij que erat quinta feria post dñicā remiscere in q̃dragesima.

Sicut audio iudico et iudici- um meum iustum est.

Verba sunt redēp-
tionis nostri Johannis. v. ca. trāsumptiue de conse. dis. v. ca. si.
et in hodiernae diei euangelio licet xp̃us verba p̃missa dixerit de
iudicio veritatis quo quis iudicat de manifeste virtutibus aut
vicijs proximi sui. etiā recte de quo dicit Joh. vii. Nolite iudi-
care sc̃dm faciē. sed iustū iudiciū iudicate Tñ q̃ hodierna dies
p̃fixa est pro die electōis futuri pontificis huius insignis eccle-
sie Patauiēsi Ideo p̃dicta verba de iudicio electōis exponam
¶ Ad cui⁹ euidentiā Nota q̃ in scriptura sac̃a triplex repit̃ electō
scilicet eternalis temporalis et ratōnalis siue canonicalis Pri-
ma electō eternalis est idem qđ p̃destinatio. qua deus elegit ab
eterno ex toto humano genere b̃rificādos in gloria de qua apo-
stolus ad Ep̃hes. j. Elegit nos in ip̃o ante mūdi cōstitutionē.
Qui aut̃ et quot sint isti electi solus ille nouit qui eligit Vnde in
Collecta dicitur Deus cui soli est cognitus numerus electorū in
sup̃na felicitate locādus. ¶ Secūda electio tēporalis est idē qđ
vocatio tēporalis. que si ad tēpus sit ad gratiā non tñ semp ad
gloriā sic electus fuit iudas Ideo dicit Saluator Joh. vii. Nōne
ego duodeci vos elegi et vn⁹ ex vobis diabol⁹ ē. Tercia electio
ratōnalis est alicui⁹ p̃sone ydonee ad dignitatē vel fraternā soci-
etatē suata forma canoica facta vocatō Et d̃ hac hic loq̃rēdo

Prosecutō thematis canonica electōe

¶ Ad hoc aut̃ vt ista electio sit iusta et ratōnalis tria requirūt
Primū est q̃ fiat sine mala inductōe Vbi Nota q̃ ad eligendū
aliquē in ep̃m seu platū aliqui diuersis modis siue respectibus
inducūt Priō aliq̃ inducūt p̃ numerū largitōes sicut Tasan cui
anthioch⁹ ṽdidit sacerdotiū vt habet. ij. Mach. iij Sic eligē-
tes et elect⁹ simoniā p̃mittūt vt. j. q. iij. p̃ totū Et sunt filies Si-
moni mago cui dixit petr⁹ Mc. viij. Pecūna tua tecū sit i p̃ditōz

219

Electio etiā talis ipso iure nulla est Et tam eligentes q̄ electus
 ipso facto sententiā excoꝛcationis incurrūt Sicut p̄iurū. sc̄dm de
 elarationē cōcilij Basiliē. qđ incipit Sicut in cōstruenda do-
 mo rē. ¶ Secūdo aliqui inducūtur per precū oblatōnes Et cir-
 ca hoc distinguit glo. in c. Tuā de era. et quali. or. Aut quis eli-
 gitur in Ep̄m suis p̄cibus interueniētibus. aut alienis Si suis
 aut per ipm pcuratis quantūcūq; idoneus est simonia p̄mitti-
 tur. vt. j. q. j. Ordinatioes Item p̄sumptuose qz dicit Aug. in c.
 Ante oīa. xl. dis. Nihil est hoc tēpore laboriosius Ep̄ali officio
 sed apud deū. nihil beatius si eo modo miliret quo impator nē
 iubet Itē et illicite vt in c. Tullus itaq; j. q. j. Et talē eligentes
 incurrūt p̄iurū ex forma iuramenti qua iurāt q̄ nō velint dare
 illi vocē. quē versilr sciūt p̄ce per se vel aliū interposita electio-
 nem p se pcurare. ¶ P̄oest tñ fm̄ doc. quis p̄ces porrigere p b̄no
 ficio simplici absq; metu simonie si sentit se dignū et indiget vt
 in ca. Tua nos de simo. Cōcordat S. Tho. sc̄da sc̄de. q. c. et in
 quarto dis. xxx. Quidā etiā dicunt q̄ licet rogare etiā pro
 beneficio curato si est dignus et indiget Et si non indiget. etiā
 si petit beneficiū simplex peccat sc̄dm Sc̄m Thomā vbi supra
 ¶ Si autē p̄cibus alienis p̄mouetur quis ad Ep̄iscopatū. aut
 sunt p̄ces carnales aut sp̄iales Si p̄ces sunt carnales et sūt pro
 indigno tam ille qui offert ac illi qui exaudiūt symoniā cōmit-
 tunt. vt in c. De ordinatōnibus. i. q. j. qz succedunt tales preces
 loco precij. j. q. j. Sunt nōnulli. Si sūt pro digno. dūmodo el-
 gētes nō h̄nt respectū ad preces sed ad merita licite p̄nt admitti
 vt in dic. c. Tuā et. j. q. j. quibusdā. Si vero p̄ces sunt sp̄iales
 admittūt possunt nec inducūt symoniā. j. q. j. Latorē. ¶ Debēt
 tñ h̄mōi preces esse nō meticuloſe cōminatorie et extorsive. qz ta-
 les semp sunt illicite Vñ Leo papa in ca. Principatus. j. q. j. di-
 cit principatus quē metus extorsit aut ambitus occupauit. etiā
 si moribus aut actibus suis non offendat. ip̄ius tamē iniūi sui
 est p̄nitiosus exemplo qz vix bono pagūtur exitu que malo sunt
 inchoato principio Hoc est contra eos qui in electōne cōsiderāt
 quis sit regibus et principibus acceptior timētes ne tales nō ex-
 audiendo offendāt. etiā si pro indigno petāt. Tales non eligūt

per spm̄ sc̄m̄ sed per spm̄ suū neq̄ Cōtra quos dicit̄. iij. Regū. v.
Eligite meliōrē et eū qui vobis placuerit. nō dicit qui princi-
pibus placuerit. Intellige si est indignus primo et principaliter.
S; q; electores h̄ iā nō faciūt Ideo legit̄ quendā regi Ludouico
francie querētī. Cur nō fuit miracula p̄ epos sicut olim sic r̄ndis-
se. Dñe inquit olim fiebāt electi et electores per spm̄ sanctū cui-
us facere est miracula. mō fuit p̄ reges et principes qui facere mi-
racula non pnt̄ Ideo conciliū Basiliē obsecrat per viscera mise-
ricordie iesu ch̄risti. ac instantissime exhortat̄ reges et principes
ne electoribus l̄as scribāt vel p̄ces porrigāt pro eo qui per se vel
aliū tales l̄as impetrat Nec cōminatōnes imp̄ssiones aut ali-
ud faciāt quo minus ad electionē libere p̄cedat Silt in virtute
sc̄tē obediētie p̄cipit electoribus. ne ad has l̄as. p̄ces p̄minatō-
nes aut imp̄ssiones quenq̄ eligere p̄sumant. ¶ Tercio aliqui in-
ducūtur ad eligendū aliquē ex comodo pp̄rio Nam vt dicit Hol-
for sup li. sapiētie lectōne. clyxix. Considerāt nōnulli electores
nō quis sit melior vita. clarior sciētia. et celebrior fama. s; quis
in b̄nificijs cōferendis et subuētōnibus p̄mptior. et in criminibus
cor̄ dissilandis magis cōmodior. et cōmunijs et expensis p̄fusior
in octosaq; familia locupletior Ex istis causis aliquē eligens
mortaliter peccat. q; nullus debet in electōne propriā vtilitatē
sed cōmunē inspicere Vñ Grego. in registro et habet in ca. viio
lectissim. viij. q. ij. dicit officij n̄rī dilectissimi filij censura cōs-
moniti suademus. vt in suscipiendi antistitis causa nullus ve-
strū neglecta cōmuni vtilitate. suo lucro p̄spiciat. ¶ Quarto ali-
qui inducūtur ad eligendū ex odio scilicet cum aliquē ad prelā-
turā eligunt p̄pter malū quod ei optant ex odio quod ad eū ha-
bent. tales tenētur ei ad om̄e dammū quod ei accidit ex eo vt di-
cit glosa in ca. Honoratus. lxxiij. di. ¶ Quinto aliqui inducū-
tur ad eligendū aliquē ex vinculo scilicet cōfraternitatis Et cir-
ca hoc dico q; electio debet magis fieri de gremio quā de extrā-
neo. vt in ca. Abbatē. xvij. q. ij. et ca. Cum inter canonicos de
elect. Ratio q; ille qui est de gremio vt in pluribus cōsuevit es-
se vtilior quantū ad bonū cōmune. q; magis nouit negocia ec-
clesie q̄ extrane⁹ Item secūda ratio talis magis diligit ecclesiā

in q
mag
Ben
frat
no p
qui
quē
prom
gan
in m
scili
vt i
Sin
Sec
no e
Ep
deli
gen
ctis
dese
vt i
¶ T
lus
tis
esse
Vil
os f
quib
et a
pui
dun
ppo
¶ T
gen
cōc

in qua nutritus est q̄ extraneus Sicut verus ⁊ naturalis pater
magis diligit filiū naturalē q̄ nouercus. ppter hoc mandatur
Deutro. xvij. Non poteris alterius gentis facere regē qui nō sit
frater tuus ¶ Sexto aliqui inducūtur ad eligendū aliquē ex bo
no publico. videlicet ppter zelū boni publici Et hoc faciunt illi
qui remota oī affectōne p̄sone munere vel prece rē. eligūt illum
quē credūt in futurū ecclesie in spūalibus et tēporalibus vtiliorē
prout sunt iurati Non tñ oportet scdm iudiciū humanū q̄ eli
gant meliorē simpliciter Illū scilicet qui apud deū est sanctior ⁊
in maiori caritate Sed sufficit eligere meliorē scdm quid illum
scilicet qui est doctior. potentior. discretior. ⁊ vtilior ad regendū
vt in dicto. c. Cū nobis. cōcor. S. T. in postilla sup illud Joh
Simon iohāns diligis me plus his. et scda scde. q. clxxxv.
Secundū quod requirit ad iustā electionē est congrua dispositio
no eligendi. hoc est illius qui debet eligi Debet aut eligendus qm
Ep̄m primo esse legitime etatis et de legitimo m̄rimonio vt
delicet. xxx. annorū cōplete Alioquin electores priuati sunt eli
gendi p̄tate et a b̄nificijs per triennū suspensi. vt in c. Cū in cur
tis de elect ¶ Secūdo debet esse sciētia l̄arū p̄ditus Nam ppter
defectū sciētie repellitur quis ab Ep̄iscopatu etiā iam p̄motus.
vt in ca. vltio de eta. ⁊ quali. et in ca. Nisi cū pridem. de renūc.
¶ Tercio debet esse in sacris ordinibus cōstitutus. vt in c. Nul
lus. lx. di. Et ad minus debet esse subdiaconus. vt in c. A mul
tis de eta. et qua. or de tēplo ordi. ca. Dilectus. ¶ Quarto debet
esse grans in moribus et vita decenti q̄ dicit Symachus papa
Vilissimus cōputandus est qui p̄cellit dignitate nisi p̄cellat ali
os sciētia et sc̄ritate. j. q. i. Vilissimus. ¶ Mores aut et virtutes
quibus eligendus debet esse ornatus. ponit Apl's. j. ad Thimo. iij
et ad Titū. j. dicens Oportet Ep̄m esse irrephensibilē. sobrium.
prudētē. pudicū. hospitālē. doctore. nō vniolentū. non iracun
dum. non superbū. non litigiosum. nō cupidū. sed domū sue b̄n
p̄positū. rē. Prosequit̄ Graē. a. xvij. dis. vsq̄ in fi. dis.
¶ Tercū quod requirit ad iustā electionē est cōsensus oīm eli
gentiū vel maioris et sanioris partis Nam in electōe debet esse
cōcordia sanioris et maioris partis toti⁹ capitlī id est ultra me

dietatē eligentiū. alias electio nō valeret. vt in c. Quia ppter de
elect. ¶ Exhortare in fine electores vt p̄dicta in electōne obser-
uent et per hec cōclude sermonē rē. ¶ Post collationē vel ante.
Cū nō habetur aliquis qui faceret collationē legatur aliqua ad
debite eligendū accomoda Et p̄sertim ante oīa legatur decretū
concilij Basiliē. de electōne. quod infra sequitur.

Sequit̄ decretū sup electōibus pla-

torū p̄petuū editū in publica sessione Cōcilij generalis Basiliē.
Anno dñi. M. cccc. xxxvij. publicatū die crastina post diē san-
cte Margarethe virginis et martiris.

Sicut in cōstruēda domo p̄cipua ē architectoris cura vt ta-
le iaciat fundamentū sup quo firmū p̄duret edificij Ita in
generali ecclesie reformatōne potissimū est huius sc̄e sinodi stu-
diū vt tales ecclesijs p̄ficiantur pastores qui tanq̄ colāpne ac ba-
ses ip̄am eccliam doctrine ⁊ meritōz viribus firmiter sustentēt
¶ Quāta igit̄ in eligēdis p̄latis diligētia adhibenda sit. officiū
eis iniūctū euidēter ostēdit Ad regimē em̄ assumūtur aīaz p̄ qui-
bus dñs n̄r iesus ch̄istus mortuus est et sanguis eius p̄ciosus
effusus p̄pterea sacri canones spū dei p̄mulgati prouide statuer-
unt vt vnaqueq̄ ecclesia Collegiū seu cōuētus p̄latū sibi eligat
Quibus sc̄a sinodus eodē spū cōgregata inherens statuit et diso-
finit generalē reseruatiōē oīm ecclesiarū metropolitanarū k̄the-
draliū Collegiatarū monasteriorū ac dignitatū electuarū Per ro-
manū pontificē decetero fieri aut facta vti nō debere reseruatiō-
nibus in iure clausis et his quas in terris Romane ecclesie ratō-
ne directi aut vtilis domini mediate vel imediate subiectis fie-
ri cōtingerit semp̄ exceptis ¶ Sed q̄ per electōnes ac cōfirmatiō-
nes canonicas sc̄dm iuris cōmunis dispositiōē p̄dictis metros-
politano k̄thedralibus Monasterijs et collegiatis ecclesijs et
dignitatibus electiuis vacātibz debite p̄uideatur. nō derogan-
do p̄pterea statutis priuilegijs et cōsuetudinibus ratōnabilibus
quibuscūq̄ postulatōnibus in iuris cōmunis dispositiōe rema-
nentibus. ¶ Decernit hec sc̄a sinodus ratōne fore cōsentaneū et
reipublice accomodū. vt cōtra hoc salutare decretū Romanus

pontifex nihil attēptet. nisi ex magna ratōnabili ac eundē cau-
 sa in lris apostolicis noiatiū exprīmēda. ¶ Et vt eo firmitus
 hoc salutare decretū custodiāt vult eadē sc̃ta Sinodus vt inter
 alia que Romanus pōtifex in sua assumptōne p̃siteretur. iuret
 hoc decretū inuolabiliter obseruare. ¶ Et qm̃ tales vt predictū
 est oportet esse p̃latos hij ad quos p̃tinet ius eligendi oēm curaz
 adhibeāt vt dignā corā deo ⁊ hoībus electionē faciant exactāq;
 p̃inde apponāt diligentia. vt tales eligant qui tanto officio va-
 leant satisfacere. ¶ Scientes q̃ si dolose vel negligenter ac ri-
 more dñi postposito in re tam graui se gesserint. sicut auctores
 et causa erunt maloz pastor. Ita participes fiant penaz quas
 ipi mali pastores in districto dei iudicio paciētur. ¶ Et cū hūa-
 ne fragilitatis conatus sine oīporētis dei suffragio nil queat ef-
 ficere a quo om̃e datū optimū et om̃e donū p̃fectū descendit ad-
 uenēte die electōnis. hij ad quos pontificis vel abbatis spectat
 electio. in ecclesia cōueniāt magna cū deuotōne missam de sc̃to
 spū audituri quē hūiliter exorabūt vt eos ad dignū eligēdū pasto-
 rem inspirare dignetur. ¶ Et vt eo facilius gratiā hanc obtine-
 re mereātur quo deuotius ad actū electōnis accedāt. contriti et
 cōfessi sacramentū eucharistie reuerēter suscipiāt. ¶ Ad locū vero
 electōnis ingressi pro quocūq; p̃lato qui per electionē assumitur
 iurabūt in manus eius qui capto p̃sident. Et ip̃e p̃sident in ma-
 num. eū immediate sequētis sub hac forma. ¶ Ego n. iuro et po-
 mitto oīpotenti deo. tali sc̃to vel sc̃tē sub cuius vocabulo dedi-
 cata est ecclesia eū eligere quē credā futurū ecclesie in spūalibus
 et tēporalibus vtiliorē Nec illi dare vocē quē verisimiliter scinero p̃-
 missione aut datōne alicuius rei tēporalis seu p̃ce per se vel aliū
 interposita aut alias qualitercūq; directe vel indirecte pro se ele-
 ctionē p̃curare. ¶ Id iuramentū p̃stet cōfiteaturq; et cōicet qui
 cōstituit p̃curatōrē ad eligendū certā p̃sonā. ¶ Necnō p̃curatōr
 generaliter cōstitutus in casibus in quibus sc̃dm iuris cōmunis
 dispositionē in h̃mōi electōnis negocio p̃curatōr cōstitui potest
 Quod etiā iuramentū p̃stetur ab his in quos cōtinget sup electō-
 ne futuri p̃lati fieri cōpmissum Qui etiā cōfiteri et cōicari teneā-
 tur. ¶ Qd si p̃dicta nō fecerint eligēdi pro ea vice sint ip̃o iure po-

testate priuati. ¶ Deinde eligant in p̄fatis p̄latū. virū et atis lei-
gitime. moribus grauē. l̄ras sciētia p̄ditū. in sacris ōoibus cō-
stitutū. ac alias ydoneū s̄m canonicas sanctiones. Quid si aliter et
de alia p̄sona q̄ vt p̄dictū est. aut p̄ symoniacā prauitatē electō-
nem fieri cōtingerit electio sit ip̄o iure irrita et inanis. Et sic sy-
moniace eligentes p̄ter alias penas perpetuo sint ip̄o facto iure
eligendi priuati. Alij vero canonicis penis subiacebunt. Sym-
moniace autē electi et qui h̄mōi symoniace electōnis participes
fuerint. taliterq̄ eligentes et confirmati in horrorem tanti cri-
minis. penam ip̄o facto ex cōmunicatōnis incurrant. Nec a ta-
li reatu et ex cōmunicatōne electi et confirmati absolui possint.
nisi ecclesias et dignitates ad quas turpiter assumpti sunt libere
resignauerint. et ad eas obtinendas quas nephandō ingressu ad-
epti sunt perpetuo reddantur inabiles. ¶ Ad tollendā autē oēm
ambitōnis radicem obsecrat per viscera misericordiē iesu ch̄risti
hec sancta Sinodus ac instantissime exhortatur reges. princ̄i-
pes. cōmunitates et alios cuiuscunq̄ status et dignitatis exis-
tant ecclesiastice. vel mundane. ne electoribus l̄ras scribant.
vel preces porrigant pro eo qui perse vel alium tales l̄ras vel
preces. multoq̄ minus. cōminatōnes. impressiones. aut aliud
faciant. quo minus ad electionem libere procedatur. ¶ Simili-
ter in virtute sancte obediētie ip̄is electoribus p̄cipitur ne ad
huiusmodi l̄ras. preces. cōminatōnes aut impressiones vt p̄mit-
tuntur quenq̄ eligere p̄sumāt. ¶ Facta autē electōne et ei ad quē
ius pertinet confirmandi p̄sentata si apparet coelectus vel se ap-
ponant electōni. nominatim vocetur ad videndū discuti electō-
nis negotium. et nihilominus edictum publicum in ecclesia in
qua facta est electio proponatur iuxta cōstitutionē se. re. Bo-
nifacij. viij. ¶ Cōparentibus autem aliquibus vel non. nihilominus
ipse confirmator ex officio tanq̄ in negotio inquisitionis
procedat. omnē adhibiturus diligentia vt tam forma electōnis
q̄ merita electi et omnes circūstantie debite examinentur et discuti-
antur. Et si electio cōfirmanda sit vel infirmanda iudicial-
iter confirmetur. vel infirmetur. ¶ Et vt om̄ia munde et sine
labe aut labis suspitōne procedat nō solum exigere aliquid quan

tuncumq; parum. Sed etiam gratis oblatum, confirmator rã
 tione confirmatõis, sub nomie subiectõis, subsidij, gratitudi
 tudinis, vel alio colore pretextu cuiusvis consuetudinis aut pri
 vilegij per se vel alium recipere nullatenus presumat. Notarij
 autem et his qui scripserunt in huiusmodi causis emolumentũ ali
 quod moderatũ taceatur, habendo respectum ad laborem et ope
 ram scripture, nõ ad fructuũ plature laborem. ¶ Si vero con
 firmatores predicti electionũ non seruatis superius ordinatis,
 et de personis ydoneis vt pmittitur factis vel alias per symoni
 cam prauitatem cõfirmauerint, eo ipso cõfirmatõnes huiusmo
 di sint nulle. Confirmãtes autẽ alias personas q̃ supradictũ est
 pro ea vice, per symoniacã autẽ labem perpetuo ipso facto iure
 confirmãdi sint priuati. Et nihilominus propter dictam symo
 niacam labem si eam cõmiserint sententiã excommunicatõis
 incurrant eo ipso a qua nisi per Romanũ pontificem, preterq̃ in
 mortis articulo absolutõis beneficium obtinere non possunt.
 ¶ Summũ vero pontificẽ hec sancta Synodus exhortatur, vt
 cum speculũ et norma omnis sanctitatis et mundicie esse debeat
 pro confirmatõne earũ electionũ, quas ad eum deferri contigerit
 nihil penitus exigat aut recipiat. Alioquin si secus faciendo no
 torie ac incorrigibiliter ecclesiam scandalizat futuro concilio deo
 feratur. ¶ Pro oneribus autẽ que ipm in regimine vniuersalis
 ecclesie subire oportet pro q̃ sustentatõne Romane ecclesie Car
 dinalium et aliorum necessariorũ officialiũ, hoc sacrum Concilio
 um ante sui dissolutionẽ om̃ino debite et congruẽter provideat.
 Qd si contingit aliq̃ circa hanc promissionem non facere per hoc
 eadem sancta Synodus non intendit in aliquo p̃iudicare San
 cte Romane et vniuersali ecclesie, nec alteri cuiumq;.

Practica ¶ Finita collatõne proponatur per regentem
 actũ, qualiter ecclesia vacet, et eius periculum
 Et utilis eius promissio. Et quomodo duplex est forma electõ
 nis fiende, scilicet Scrutinij et Cõpromissi duplicis scilicet libe
 ri et mixti. Et deliberetur de altera ex formis Et si eligitur for
 ma scrutinij proceditur vt infra sequitur.

pars secūda practice de formis ele

ctionū et vaimo de forma scrutiniij

Sciendū est itaqz q tres sunt forme electōis. Nā electio aut sit p scrutiniū aut p cōpnissum aut p diuinā inspiratōnē vt in c. Quia ppter de elec. Et ideo electio que nō sit fm vnā ipaz est nulla ipō iure vt ibi dem. Cū ergo pcedit p formā scrutiniij et electores hāc viā ordiariā elegerit fiat de hoc publicū instrumentū, in quo cōtineatur qualiter diligētī deliberatōe p̄habita placuit oībus ⁊ singulis et oēs cōcorditer cōsenserūt p viā scrutiniij pcedere. Quo facto sic pcedēt et obsequabūt sequētia que sunt de substātia forme, et si vnū omittēt electio est nulla. ¶ Primū substāiale est vt electio fiat p electores cōgregatos in vnū et hoc fieri p̄t in ecclia vel ī caplō vel sili loco honesto et maxime iuxta cōsuetudinē vt in ca. In causis de elec. Nō em̄ sufficeret cōsensus eligentiū simpliciter p̄stiti, puta si quilibet cōsentiret in camera sua. Sz oportet qz collegaliter cōsentiāt ad hoc in c. in genesi de elec. ¶ Vtrū in loco interdicto possit celebrari electio. Panor. in c. 1. de postul. pla. tenet q sic. qz interdictū solū suspēdit sacramēta, s̄ electio et postulatio sunt quidā cōtractus. Fallit hoc in electōe pape vt in c. vbi periculū de elec. li. vi.

Practica

Electōibus sic cōgregatis fiat p regentē prestatio solita corā notario et testibus hoc modo

Protestatio solita

Corā vobis notario ⁊ testibus p̄ntibus Ego n. decanus de cōsensu et volūtate cōfratrū meorū et totius capli regro et amomoneo oēs et singlos, excoīcaros, suspēsos, vel etiā interdictos ac etiā illos qui sacramēto eucharistie se pcurare p̄termiscēt Nec nō quoscūqz siqui forte inter nos sint, qui de iure aut cōsuetudinē negocio electōis hmōi interesse nō debeāt, q̄tenus ab actu electōnis n̄re discedāt, p̄testamur etiā q nō sit n̄ra intentio tales admittere aut pcedere nec eligere cū eis dē. Qd̄qz voces talū siqui rep̄rent iterfuisse, nullū p̄stēt suffragiū aut impedimentū s̄ prius p nō receptis habeant. Deinde facta prestatōe recipiat p p̄sidētē

Juramentū solitū ab electoribus scđm modū et formā decreti
Concilij Basiliē supra positū Hoc p̄tinet infra circa signū

Juramentū notarioꝝ.

¶

Ego iuro et p̄mitto oīpotēti deo et scđo n. patrono huius eccle
sie. q̄ ex nūc et inantea quoadiuvēro Ea que in p̄nti electōe corā
ram me tractata fuerit Extra requisitiōē capli et eligentiū et
eorū quorū interest ac intererit nemī cōicabo seu pandā ac oēs et
singulos actus fideliter cōscribā Ita me deus adiuvet et hec scđa
euangelia.

Juramentum testium

¶ Ego iuro et p̄mitto oīpotēti deo et scđo n. patrono huius eccle
sie q̄ ex nūc et inantea. quo adiuvero. ea que in p̄nti electōe
corā me tractata fuerint Extra requisitiōē capli et eligentiū.
ac eorū quorū interest ac intererit nemī cōmunicabo seu pandam
Ita et me deus adiuvet et hec sancta dei euangelia.

¶ Scđm substantiale est q̄ ab ip̄is assumantur tres de collegio
scrutatores. ad scrutāda vota oīm de collegio. et nō sunt plures
nec pauciores s̄m p̄munē opiniōē. possz tñ teneri opinio Vinc
et Tan. in d. c. qz p̄pter. qñ in collegio essent pauci q̄ sufficerent
duo et qñ nō essent nisi duo sufficeret unus vocatis testibus s̄m
Juno. et placet Panor. in d. c. qz p̄pter Tenēt etiā aliqui q̄ si p̄
dicti tres nō essent de collegio eligentiū. nō esset invalida electō
S; cōmunis opinio tenet q̄ oportet q̄ sint de collegio aliter sit
nulla et cōvenit magis l̄re Nā fidelius p̄sequētur negocium elec
tionis illi ad quos spectat electio Et assumētur p̄dicti tres. vel
per scrutiniū vel p̄missum Quia cōmittet̄ vni vel pluribus. ut
ip̄os scrutatores vice oīm eligāt. vel p̄nt requiri singuli publice
quos volūt fieri scrutatores Et si forsitan sint discordes. tunc
maiori parte stabit in hoc casu

Traditio p̄tatis

¶ Deinde scrutatoribus sic electis
tradit̄ corā notario et testibus p̄tās scrutādi et eligēdi in hunc
modū ¶ Corā vobis notario et testibus Ego n. canonicus vice
et noīe totius capli do istis tribus assumptis et noīatis scrutato

tionibus. videlicet n. et n. et n. plenā prātem scrutādi vota singu-
lorū. sūt publicādi et eligēdi ac singula faciendū que ad rem de
iure. cōsuetudine aut statutis p̄tinēt. ¶ Postea recipiat a scruta-
toribus iuramentū solitū. sub hac forma.

Iuramentū scrutatorū ¶ Ego n. in manus
v̄ras uxo et p̄muro
oipotēti deo et brō Stephano ad cuius honorē hec p̄ns ecclesia
dedicata est. vigore prātis mihi et p̄scrutatoribus meis tradite
eū eligere quē auditis ⁊ scrutatis votis singlorū ⁊ oīm canoicorū
dicti capli maior et pars sanior noīauerit eligendū tanq̄ futurū
hui⁹ eccleie ep̄m in sp̄ualib⁹ et tp̄alib⁹ potiorē Nec illū eligere quē
verisimiliter sensero p̄missiōe aut datōe alicui⁹ reitp̄alis seu p̄ce p̄ se
vel aliū it̄posita. aut alias q̄litercūq̄ directe vl̄ idirecte p̄ se ele-
ctionē p̄curare. Cautū ēriā v̄notarij rogati et req̄siti ad actū
electiōis Sūt et testes req̄siti et vocati iurēt ne vota reuelēt eli-
gentiū Nā ex h̄mōi reuelatōe plurimi oriūtur simultates odia.
ptentōes vt exp̄ientia teste sepi⁹ visū ē. forme h̄mōi iuramētōrū
ponāt i hac carta s̄ circa signū. ¶ Terciū subāle est q̄ isti tres
scrutatores exq̄rāt vota singlorū et oīm in secreto et singillatim
¶ Dico oīm. vñ si vnus ex p̄ntibus nō scrutaret vel aliquis ex
ip̄is scrutatoribus omitteret nō valeret electio Et primo dicti
tres debēt seip̄os de suis vocis exāmiare Nā duo exāminabūt
terciū. et ille terci⁹ cū alio it̄erū aliū rē. Deinde oēs tres alios sin-
gulos Alias si vota sua vltio scrutarētur. in ip̄orū plerūq̄ existe-
ret prāte ius tribuere cui vellent. ¶ Dicit in secreto scz ab alijs de
collegio vt q̄sq̄ liberi possit dicere votū suū qz bñ possēt esse alijs
testes q̄ non sunt de collegio. dūmō nō sint tales q̄ possēt timorē
incutere eligētib⁹ qz tūc possent refutari sicut et scrutatores si
tales essent vel aliquis eorū Si aut̄ exāmiatio votorū fieret pub-
lice corā electoribus nō valeret electiō etiā si oēs cōsentirēt vt in
c. in causis de elec ¶ Debz etiā ista inq̄sitō fieri singillarit̄ iō cū
debēt vocari h̄mi vel triu s̄ q̄libz singulariter p̄ se Nec sufficeret
h̄mi Immo. et host. in d. c. qz p̄p̄t vocatō ḡnālis vt si dicerēt v̄tre
ad scrutinū vos q̄ scrutādi estis s̄ oēs sūt singulariter vocādi.
Practica ¶ Isti ergo tres scrutatores trahāt se ad angu-
lum vel partē capli vel eccleie et seriatim ac sin-

gulariter vocabunt quolibet de caplo solū p se Et primo illū qui primā habz in electionē vocē Et reducat ei prius ad memoriā iuramentū p̄stū de eligendo Ep̄m. et adiuret eū hoc mō

Forma adiuratōnis in scrutinio.

¶ Adiuremus te in virtute sp̄ssatī p deū viūū vt fm puritatē cōscientie tue noies illū corā nobis quē credis vtiliorē et meliorē p regimīe huius ecclesie viduate Et tūc ille dicat

For noīatōnis ¶ Ego n. credo p vtiliorē et meliorē et in eū cōsentio. ac ipm nōmino in Ep̄m et pastore huius ecclesie eligendū ¶ Ita cōpetentius exprimit votū suū Si tū dicat eligo vel noīo talē in pastorem rē. bñ valet. vt colligit in c. publicato de elec. ¶ Itē Nota fm Jmo. et host. q si sunt tot scrutādi q vno die nō pūt expēdiri fiet sequēti die cōtinuatim Et sic etiā ppter pluritatē scrutini j poterit diuertere ad cibū ¶ Sed quid si aliquis electorū sit in ciuitate vel monasterio infirmus Rndet fm host. q scrutatores debēt ire ad eū et inquirere votū eius sicut votū p̄ntiū. qz p̄sens est qui in ortis est ff. de pcura. l. j. nec erit necesse ipm in collatōne aut alijs que secūtur requirere. s̄ sufficit p̄sens in scrutinio habitus Posset etiā talis pcuratorē cōstituire vnū de collegio. cū iusto ipedimēto detineat vrs dictū est. ¶ Quartū substantiale est qd vota exquīsita scribātur vel p ipos scrutatores. vel p tabellionē. s̄ meli⁹ est q vnus de scrutatoribus vidētib⁹ alija scribat. nec requirit q sit notarius. Dicit etiā panor. in d. c. qz ppter q vota pūt scribi p tabellionē etiā si sit laicus qz notarius scribēdo nullā auctoritatē exercet. nec aliquid sp̄nale mīstrat. s̄ solū p̄bet nudū mīsteriū. ¶ Itē Nota q iste qui scribit vota electorū p̄t scribere in prima p̄sona vel in terciā. vt puta dicēdo sic. Petr⁹ req̄sit⁹ iquē p̄sentiebat. p̄sensit in iohēz et eū noīant i pastore siue ep̄m eligēs Vel sic. petr⁹ req̄sit⁹ in quē cōsentiret suū cōsensum in hūc modū exp̄ssit Ego petrus cōsentio in Stephanū et ipm noīo in pastore eligendū rē. ¶ Quintū substantiale ob̄suādū ē. q mox postq̄ vota oīm sūt scripta publicēt in p̄mū scz i capitulo vt i d. c. qz p̄t. ibi dicit glo. mox scz i cōtinēri. nullo actu p̄tratio intermisso post vota scrutata et scripta et vno cōreptu.

Practi Modus publicandi talis est. Nam unus scrutatorum de voluntate aliorum dicet prius capto nos vota singulorum exanimamur et in scriptis redeamus placet vobis quod ea publicemus. Et illi dicent placet. Et sic publicetur id est publice legatur quemadmodum scripta sunt in prima aut tertia persona utrumque ut quod secrete actum est ab omnibus sciat. ut in c. cum ex iniuncto de hereticis. dicitur huiusmodi spe. e. ti. quod quando satur quicquid appellatur ne vota publicentur. sed talis appellatio nulla est. Unde dicitur in d. c. quod propter nullum prius appellacionis obstaculo interiecto. Actus enim iste dilationem non capit. Unde appellatio non admittitur. et est sile in c. qua fronte de appella. Nota quod publicato scrutinio electores nequeunt variare voces. sed facienda est collatio et electio celebranda. ut in c. publicato de elec. Ergo a contrario sensu ante publicationem scrutinii prius electores variare et alios nominare per c. quod si aut e. ti. quod per tale nominationem ante scrutinium factam. nullum ius acquiritur ipsi nominato. Sextum substantiale est quod facta publicatione fiat mox collatio voluntatum. Que collatio triplex est scilicet numeri ad numerum zeli ad zelum et meriti ad meritum. ut in c. in genesi e. ti.

Practica Fiet autem collatio sic. Si enim vota sunt diuisa in plures scrutatores publicatis votis incipiet a capite scripture et legentur sic. a et b et c et e. et cetera. consenserunt in p. Item ex altera parte legentur c et d et e. et cetera. consenserunt in J. Et sic computabunt dicentes. domini nos inuenimus maiorem numerum consensisse in p. Nam cum sint in vniuerso. xxv. canonici. xv. consenserunt in ipm et p in J. Item inuenimus quod plures personatus siue dignitates habentes consenserunt in p quam in J. Item inuenimus meliorem zelum ex parte eligentium per quam J. Nam illi ecclesie eligerunt bonum et utile virtutum. Istos autem caro et sanguis reuelant. suum consanguineum eligendo. Item inuenimus per esse maioris meriti. quod lenitior. purior. honestior. sanctior et melior quam J. et potentior ad iura ecclesie conservanda. Nota quod quando unus solus nominatus est concorditer in scrutinio. non habet locum collatio numeri ad numerum. meriti ad meritum et zeli ad zelum. fiet tamen tunc collatio de numero merito et zelo. Nam primo considerabitur utrum electus habuerit numerum sufficientem. quod forte prius non faciunt duas partes vel forte non omnes habent voces. Item fiet collatio de merito electi an sit idoneus ad illam dignitatem videlicet an sit de legit

timo mēimōio pcreatus. sufficiētis etatis et scē. in sacris ordi
 nib⁹ cōstitutus ⁊c Itē de zelo an bono aio an p pccs illicitas siue
 cōmīatōnes aut impssiones in illū cōsenserint. Item Nota q
 in numero eligentiū nō debet cōputari electus qz nullus p̄t elige
 re seipm. vt in c. cumana de elec. Itē nota q si ex vna parte sit
 numerus et zelus et ex alia parte meritū p̄ualet numer⁹ et zelus
 Idē si ex vna parte sit numerus et meritū et ex alia zelus p̄ua
 let numerus et meritū Itē si ex vna parte sit zelus et meritū et
 ex alia numer⁹ p̄ualet zelus ⁊ meritū vt not. glo. in c. ecclia v̄a
 ij. de elec. in fi. S; hoc vltimū limitāt doct. ibidē dicētes Qd si
 vna pars ē maior tūc si alia est sanior S; modicū sanior tenet
 electio celebrata a maiori qz de modico iura nō curāt. vt in c. et
 si questiones de symo. S; si est multū sanior. neutra electio cō
 firmabit. maior nō qz nō sanior Nec sanior qz nō maior. et sani
 or que coplatiue requirit c. qz ppter de elec. Si tñ vna pars elige
 riū fuerit duplo maior nō p̄t ei opponi extrēuatio zeli vel meriti
 vt in c. si qñ de elec. li. vi S; si oīa hinc inde sint equalia tūc cas
 sabit vtriusq; electio et alius eligeē de nouo vt notat in di. ca.
 v̄a. in c. si forte. lyij. dis. ¶ Septimū substantiale est q facta
 collatōe statī sequat cōmunis electio. et fiat electō p vnū ex scru
 tatoribus vel aliū de caplō noīe capli et p verba singularis nu
 meri Dico primo statī ⁊c Nā ipa electio debet fieri statim post
 collationē nullo s. actu extraneo interueniēte. vt in c. cū post pe
 ricā de elec. Dico p vnū ex scrutatorib⁹. Dicit tñ Spe. q capitu
 lum pmittere p̄t pnūciationē electōis etiā extraneo qui sit extra
 gremiū qz etiā totā electionē possent cōmittere tali. vt in c. cau
 sam de elec. Dico p verba singularis numeri Nā nullo casu. siue
 p scrutiniū siue p cōmissum fiat electio licet in plurali numero
 vt in c. sicut de elec. li. vi. ¶ Pronūciatio autē fiet in hac forma.

Forma pnūciatōnis electōnis

¶ Ad laudē et gloriā sc̄issime et idiuīdue trinitatis p. et. fi. ⁊ ff.
 brē marie virgis. sc̄i Stephani p̄om n̄ri ac totius celestis cu
 rie feliciter triūphātis Ego n. vn⁹ de trib⁹ scrutatorib⁹ a caplō
 n̄ro electis de volūtate et cōsensu ac mādato collegarū meorū vi

capitea et eorū atq; totius capli. Et ex pte mibi et ipis tradita
Invocata spūscī grā Venerabilē virū dñm n. pfratē nēm. in
quē collatōne facta repimus oēs. vel maiorē et saniorē partē cap
pituli nři in scrutinio cōsensisse. in nēm et nē ecclesie Ep̄m elio
go et pastore candēq; electionē in his scriptis pñcio In nomie
p. et f. et ss. Amen. Itē Nota q; bonū est. q; anteq; quis pñciat
electionē q; eā scribat ad hoc ut nō erret pñciando. Et ne fraus
fieri possit aut malicia adhiberi pñciando forte cū de quo actū
nō fuerit Nō tñ est de substātia q; electio fiat in scriptis ut nos
tat in c. Ep̄us lyj. dis. licet aliqui dicāt q; sic p. c. Legum. ij. q. j.
¶ Octavū substātiāle est q; electio fiat de eo in quem maior et
sanior pars totius capli cōsenserit Et sanior pars psumit semp
maior pars. ut in c. dudū. et c. ecclia v̄ra. c. ti. ibi dicit. vbi ma
ior est numerus zelus maior psumit Et debet esse maior pars to
tius capli id ē ultra medietatē oīn eligentiū ut in d. c. ecclia ve
stra ¶ Nonū substātiāle est ut ipa electio solēniter publicet Nō
em debz esse clandestina ut in d. c. q; ppter. et debz publicari in
caplo Et etiā est tñ ut publicet ppo. ut no. in c. cū dilectus.
c. xi. idē Inno. et Cōpost. d. q; ista electio debet solēniter publi
cari s. corā clero et ppo Tñ fm pañor. ista publicatio nō est de
substātia Et ideo satis est q; electio nō sit clandestina. nec etiā
cassatur electio si solēnis publicatio omittat Ideo nō est vis p
quē fiat hec solēnis publicatio cū nō sit de forma vel substātia
electōnis vñ p̄t fieri p scrutatore vel aliū ad hoc deputatū.

Forma publicatōis ¶ Publicatōis aut forma
hec erit Recitabit em pro
cessus totus put iā in forma pñciatōis dictū est Et finaliter
sic addicet Quā electionē vobis denūcio. et in pñtia oīm duco
solēniter publicandā ¶ Ultimo requirat cōsensus electi si est. de
gremio et sui iuris Vel plati et tandē electi si nō est sui iuris ut
in casu quo eligere ē aut postulare religiosus Quo pñtiēte pul
sentur cāpane. et cantet Te deū laudamus et solēniter deponet
electus ante altare et intromiset in sede Ep̄ali aut in alrari put
habet cōsuetudo Et p seniore post Te deū laudamus nē cantet
Collecta cū h. p electo ¶ Et p pñctis patet q; difficilis est forma

In qua etiā docti deficiūt ignorātes practicā ut dicit glo. in ea. cū expediat de elec. li. vj. Dico etiā q̄ est piculosa p̄sertim religi-
osis et illis qui viuūt simul q̄ cū intelligūt aliquos non dedisse
voces modo quo voluissent. cōcipiūt aliqui passiones. et sepissi-
me eligentes aliquo hūano respectu nō eligunt s̄m iudiciū cōsci-
entie Vñ rex. in c. vbi periculū in § Ceterū de elec. li. vj. dicit cū
arbitriū vel inordinatus affectus captiuat vel ad certū aliquid
obligatōis cuiusq̄ uecessitas adicit. cessat electio dū libertas adi-
mitur eligēdi ⁊c. Et p̄pterea est alia forma securior et expeditior
que sequitur.

De sc̄da for̄ electōnis sc̄z cōpmissi.

Secūda forma electōnis dicit̄ cōpromissi ut in d. c. q̄ p̄pter
sc̄z cōmittendo aliquibus viris ydoneis p̄tatem eligendi.
Ista aut̄ cōmissio siue istud cōpmissū potest fieri dupliciter Pri-
mo simpliciter. siue libere sc̄z ut illi de capitulo cōmittant alicui
vel aliquibus potestatem eligendi. quem voluerint. quod fieri
potest ut in ea. Cum in veteri de elec. Hoc modo cōpromitti
potest in vnum. duos. vel tres. aut plures. non est em̄ in hoc ius
ut probatur in ea. in causis. et ea. Cum dilectus. et ea. Cum in
iure. et ea. Causam. et ea. Quia propter Sed cōpetentius fiet si
eligantur cōpromissarij in numero impari. ut in di. ca. In cau.
Et dicitur tale cōpromissum simplex siue cōpromissum liberū.
Nec requiritur q̄ hī quibus cōmittitur. vel in quos cōpromitti-
tur sint de gremio capituli. ut in ea. Causam que c. ti. Cōpro-
mitti em̄ potest in extraneū siue extraneos Dūmodo tamē non
sit laicus cum illud ius non cadat in laicum ideo in eum cōpro-
mitti non potest. ut in ea. Sacrosancta. et ea. Massana de ele.
Nec potest cōpromitti in clericum et laicum cum vterq̄ cōsens-
um prester electōni prout notāt doctores in d. ca. Quia propter
Item nō potest cōpromitti ut cōpromissarius certā p̄sonā elige-
re teneatur Sed si fiat cōpromissum ut de duobus vel pluribus
eligat quē voluerit bñ valet. ut no. p̄ Inno. et host. in c. cōstitu-
tis de appell. Et est ratio q̄ cū cōpmissum debeat esse liberū. In
primo casu nō est liberū. s̄ in sc̄do sic. saltē quo ad notatos. ⁊c.

Itē isto mō nō p̄t cōpmitti simpliciter nisi oēs cōsentiāt alias
vno cōtradicēte nō valeret. vt in d. c. qz ppter Et hoc notat ibi
glo. qz nō cogit quis renūciare iuri suo vñ non sufficit hoc casu
maior pars capli Ratio qz cuiuslibet interest singlariter vt eli
gat p se nō p aliū Ideo quilibet p̄t cōtradicere ne fiat cōpmissū.
et in re cōmuni potior est cōdicio p̄hibētis vt in regu. autē In re
cōmuni li. vi. ¶ Itē talis ptās re integra reuocari p̄t d. c. In cau
sis Et ibi habet qz dicit res nō integra qñ cōpromissarij inceper
runt h̄re tractatū de substācialibus electōnis Puta cū inceperūt
tractare de p̄sona eligēda Secus si solūmodo sint expleta aliq̄
p̄mētia ad solēnitatē actus. vt qz dixerūt missam de spū scō et
h̄mōi Et oīs de caplo cōsentiētibus nō requirit aliud nisi vt
eligant modo infra scripto

Practica cū p̄ceditur ad electionē

per viā cōpromissi liberi.

¶ Si igit canonici vacātis ecclesie. eligāt p̄cedere ad electionē
per viā cōpromissi simplicis siue liberi Fiat de hoc publicū iſtru
mentū. et sic p̄cedent Vocato em̄ caplo put supra in forma ſeru
tiniij p̄missum est cōmittāt vices suas. trāſſerāt et dent ptātem
liberā eligendi aliquibus viris ydoneis. puta vni duobz siue tri
bus r̄c. Potest aut trāſlatio huius ptātis in cōpromissarios cau
te fieri hoc mō Nā aliqs cui h̄ forte cōpetit ex officio vel ex mā
dato capli q̄rata singlis. si placet eis p viā p̄cedere cōpmissi ſim
plicis Singulorū aut cōsensu requisito et habito tractabit de p̄
sona cui cōmittāt. Deinde singulorū cōsensibus sup hoc requisit
is et in vnā p̄sonā cui cōmittat cōueniētibus dicat ille suprad
ctus. ¶ Ego n. vice capli et mādato cōmitto seu do ptātem ta
li siue talibus p̄uēdi ecclesie n̄re de pastore Ita vt ip̄e. siue ip̄i
vel maior pars eorū noīe et vice sua et totius capli per electionē
canonicā siue postulationē cōcordē put inter se cōuenierint de p̄
sona ydonea p̄uēat de pastore Ita qz vnus eorū de cōsensu alio
rum cōpromissariorū vel maioris partis eorū. vice sua et collegarū
rum et capituli illum in quem cōueniunt. eligat vel postulet et
electionem seu postulationem in omnium p̄ſentia publicet.

pmittētes nos illū hīe in pastore quē ipī vl' maior pars ipōz dū
 perit eligendū aut etiā postulandū de qua prātis trāslatōe fiat
 publicū instrumentū. ¶ Beinde cōpmissarij recepta hmoi prāte
 trahāt se in parrē et ad inuncē deliberēt et cōferāt de bona psona
 Et si cōcordāt redeāt ad capl'm et pmissis p ordinē obseruatis.
 vnus eoz electionē pnūciat et publicet p verba singularis nume
 ri sub hac forma. ¶ Ad laudē et gloriā scrīssime trinitatis ꝛc. p
 vrs in forma scrutiniij. Ego n. cōpmissarius de cōsensu et volū
 tate talium cōpromissariōz et collegaz meoz in quos vnani
 miter cōpmissum fuit a caplo nro. et in quos prātem prouidēdi
 ecclie de pastore trāstulerūt vice mea et ipōz oīm alioz in ele
 ctōne ius habentiū et hic p̄sentiū Et ex prāte et auctoritate p̄di
 cta mihi et collegis meis cōcessa Inuocata spūsscti grā. venera
 bilē virū n. an quē simul nos tales cōuenimus in nēm et ecclesie
 nostre eligo ep̄m et d̄ ipo pūdeo dicte ecclie in pastore. ac ipam
 electionē in scriptis et solēnter publico In noīe patris et filij et
 spiritussancti. Si vero essent extranei quod fieri potest vt di
 ctum est supra. Nō oportet q̄ dicat vice sua vel vice n̄stora sed
 sufficit dicere vice totius capli Et cōpmissarius magis pprie di
 cit pūdeo q̄ eligo. vt in d. c. qz ppter. ibi pūdeat ꝛc Si tñ dicit
 eligo nō obest scdm Specu. c. ti. Postea vero electio corā clero
 et pplo publicet put supra i forma scrutiniij. ¶ Bixi supra in pra
 xi q̄ cū pcedit p formā cōpromissi simplicis ille cui cōperit ex of
 ficio querat a singulis si placet eis peruiā pcedere cōpmissi sim
 plicis Nā p hoc soluit questio. ¶ An valeat cōpmissum factū ab
 vno noīe oīm alijs p̄ntib⁹ et nō cōtradictib⁹ Nā Innoc. et cō
 mūiter doc. in d. c. in causis dicūt q̄ nō valet tale cōpmissū. qz
 cū ista res nō sit leuis ymo magne iportātie debēt singulariter
 oēs inq̄ri et exp̄sse cōsentire Et sic habes hic casū in quo tacitue
 ritas nō habet p cōsensu facit ad hoc glo. in c. qui tacz. de regu.
 iur. li. vj. ¶ Bixi cōsequenter ita vt ipī vel maior pars eoz. ꝛc.
 Nā cōpromittētes pnt apponere modū et formā quā volūt licit
 tam tñ et honestā vt in p̄ all. c. in causis Nec pnt cōpromissarij
 a forma sibi dara recedere alias irritū habebit quidquid factū fu
 erit p cosdē. vt in c. cū dilecti. et c. cū in iur. de elec. Vñ libertas

cōpromissarioꝝ potest restringi et quantū ad locum et quantū
ad formā et quantū ad personas. non tñ vt certa persona eliga-
tur. ¶ Ex quo sequitur q̄ electio facta a maiori parte cōpromis-
sarioꝝ valet. nisi aliud cōtineatur in cōpromisso. Et hoc est ve-
rum si omnes sunt p̄sentes. licet etiam minor pars contradicat.
Et idem est si taceat. dūmodo fiat electio vice oīni Secus autē
si fiat electio minori parte absente et non requisita qz tunc non
valet. ¶ Deinde dixi per verba singularis numeri rē. Nam siue
cōpromissum fiat vni vel pluribus. electio debet fieri per vnum
vice oīni et per verba singularis numeri. alias non valet. vt in
ca. Sicut de elec. li. vi. ¶ Item scđm doct. in ca. Quia ppter. cō-
promitti potest in religiosum eiusdē ecclesie. In extraneū etiam
potest si habet administrationē. Sed in carentē administratō-
ne non potest sine licentia sui prelati cum non habeat velle neqz
nolle. xij. q. i. Nō dicatis. ¶ Sed an possit cōpromitti in aliquē
qui iure pprio non posset eligere. Sic scđm doc. q̄ si est talis cui
eligentes possunt cōmunicare vocē si vellent tunc potest. alias
non. ¶ Item Nota q̄ cōpromissarij tenentur eligere de loco de
quo tenebātur cōpromittētes. vt in ca. Ne pro defectu de elec.
Si vero ponatur in cōpromisso de certo loco. tunc tenētur de il-
lo loco eligere vt dictum est supra. ¶ Item Nota q̄ cōpromissa-
rii possunt eligere vñū ex ip̄is. etiam si non sit exp̄ssum in cō-
promisso. licet contrariū. nota glo. in ca. Cum in iure. e. ti. et de
fortil. ca. si. Tñ sic cōmuniter tenent doc. et sequitur curia. Et
cōputabitur vox electi in numerū et augebit ip̄m Quia si de sep-
tem tres eligant quartū et ille consentiat electōni vt cōpromissa-
rius erunt quatuor. et sic faciunt maiore partem et valebit elecō
vt in d. ca. Cum in iure. Nec tamen in hoc casu dicitur quis se
ip̄m eligere qz ratōne iur̄ transsusi per capitulū ip̄e consentit in
se non ratōne iur̄ proprii. Sed secus est quādo pceditur per for-
mam scrutiniij quia tunc vox electi non augeat numerū. nec cō-
putatur in numero. vt in ca. Cumana. e. ti. quia tunc quilibet
eligit ratōne iur̄ proprii et sic principaliter seip̄m eligeret. Aliā
rationē diuersitatis dat Jo. an. in ca. Per vestras de iur̄ pa. di-
cens q̄ cōpromissum nō attat ad seruandū formā. c. Quia ppter.

ut ibi patet Vñ pñt et solent cōpromissarij eligere palā vt quisq;
 audiat vota aliorū Vnde cū quis non possit eligere quin sciat se
 esse ab alijs electum consentiēdo electōm de se facte a parte equa
 li non videtur ambitiosus. nec oriri a se. cum sit prius vocatus
 a deo et socijs Vñ merito cōsentiendo auget numerū. Sed quādo
 procedit per viam secreti. cum in secreto quisq; cōsentiatur. et
 sic ignoret an fuerit ab alijs electus. non potest cōsentire in se ip
 sum. q; sic videretur ambitiosus. ¶ Sed quid si ille quartus pri
 mo eligit alium. nūquid poterit postea variare et consentire ele
 ctōm de se facte. dicit glo. in d. ca. Cū in iure. q; si ipse cum alijs
 faciūt maiore partē non poterit. quia sic fieret pñdiciū alteri
 Si vero nō faciūt maiore partē potest quia nulli sit pñdiciū.
 Item si sunt solum duo cōpromissarij vnus potest alium eligere
 si ille cōsentiatur electōni vt cōpromissarius et dicitur electus a to
 to caplo. ¶ Sed quid si dicatur in cōpromisso q; eligant illū in
 quem oēs cōpromissarij consenserint nūquid poterint eligere ali
 quem ex seipis Imo. in d. ca. Cum in iure tenet q; non. sed Jo.
 An. ibidem tenet q; sic. ¶ Sed nūquid vnus cōpromissarius se
 ipm possit eligere Dicit dec. in d. ca. Cū in iure q; non. q; pñci
 paliter seipm eligeret. ¶ Item Vota q; cōpromissarius simplici
 ter constitutus habet tantū tempus ad eligendū quantū habet
 bant cōpromittentes Secus si cum pñtione temporis fuerit cō
 stitutus. vt in ca. Cum in veteri de elec. Et si non eligat infra
 illud tempus. elapso tēpore expirat cōpromissum. et eligendi po
 testas reuertitur ad cōpromittētes. Si vero cōpromissarius nō
 eligat infra tempus a iure statutū. potestas eligendi deuoluitur
 ad superiore. et imputet sibi cōpromittētes q; in talem transus
 lerunt hmoi potestare. Si vero eligat indignū siue scienter siue
 ignorāter. potestas eligendi reuertitur ad cōpromittētes. nisi sci
 enter talem electionē ratā haberent. ¶ Ex quo sequitur q; dan
 tes pñtatem aliquib; cōpromissarijs eligēdi pñtū vel officialē. vt
 dētur itellexisse de ydoneo vñ si elect; nō est ydone; nō tenētur
 eū vñ electū recipere. Si vñ cōpromissari; eligat ydoneū. et ille non
 cōsentiatur. vt as eligēdi reuertit ad cōpromittētes Nec bñtur in c. si cō
 promissari; de elec. li. vi. Vñ Jo. an. in c. Is cui de pñe. li. xj. di. q;
 si cōpromissari; male eligat ppter defectū materie nō poterit iterare

et hic est casus in d. c. si cōpromissarij. qz sūctus est officio suo
Si vero propter defectū forme male eligat p̄t iterare ¶ Quid si
maior pars cōpromissarioz eligit indignū. et minor ydoneū.
nūquid valet electio minoris partis. Doctores sunt varij Johēs
de lig. in d. c. qz propter. tenet. qz si maior pars cōpromissarioz
eligat indignū nō sit deuolutio ad minore. licet secus sit qñ aliq
eligūt iure proprio vt in via scrutinij vt in c. cōgregato de elec.
et de postul. pla. c. gratū. Panor in d. c. cū in iur. tenet cōtrariū.
di. qz talis electio valet. Ita qz ptās duoz eligentiū sciēter indig
nū deuoluit ad illū vnū qui nō deliquit. et nō redit ad caplm qz
delictū maioris partis nō debet nocere minori parti vt ptās re
deat ad caplm. Nā dictū c. si cōpromissarius loquit qñ oēs com
promissarij eligerūt sciēter indignū. tūc em ptās redit ad caplm
Secus si oēs coeligūt et electio facta a minori parte repitur fa
c. a de ydoneo. ¶ Itē nota qz cōpromissarij in cōpromisso libero
nō tenētur suare aliqz formā puta scrutinij. in electōe p̄ eos sien
da. hoc probat p̄ dictionē saltē. positā in d. c. qz propter. q̄ ipoz
trat illā formā cōpromissi subsidiariā esse ¶ Ex quo sequit qz li
cet sit necessaria. collatio cū fitel electio p̄ viā scrutinij. non tñ cū
sit p̄ viā cōpromissi licet discordet cōpromissarij ¶ Itē nota s̄m
panoz. in c. in causis de elec. qz caplm nō solū p̄t cōmittere p̄so
nis certis ptātem eligendi. s̄ etiā p̄t aliquos eligere p̄ quos eligā
tur cōpromissarij. qui hñc postmodū eligere vice capli. Non tñ
p̄nt cōpromissarij alijs cōmittere vices suas. siue cōpromittere.
qz videt electa industria p̄sone. nisi id habeat ex forma compro
missi. vt in d. c. in causis.

De for. p̄missi mixti siue limitati

¶ Secūdo modo p̄t istud cōmissum fieri limitate scz vt cōpro
missarij teneātur illū eligere in quē maior pars totius capli scriu
tatis votis oīm de caplo sigillatim. et secrete ab ip̄is cōsenserit
Et dicit cōpromissum mixtū siue forma cōpromissi mixti quia
parti est ex scrutinio et parti ex cōpromisso s̄ principalis dicit
ista forma cōpromissi s̄ cōpromissum determinatū siue limitatū
Et est forma de qua in c. dilecti de elec. et c. cū expediat eo. ti.

li. vi. Et fm glo. ibidē. ista est melior et expeditior forma quā
 hodie habemus in practica. qz electores non abdicāt a se ptātem
 noiandi Et ad istā formā. post pambula electōnis. de quibus
 supra dixi. nō requirūtur de necessitate nisi hec que secūtur Prio
 qz cōpromittētes sint simul cōgregati. et oēs qui debēt et volunt
 interesse Et fiat prestatio solita cū receptōne iuramenti de qua
 supra Scdm qz pmittāt in vnū. vel duos aut tres. aut quot vo
 lunt siue sint de collegio siue nō. dūmodo sint clerici nō laici vt
 in c. Cōtingit de arbi. ¶ Quibus tradat prās scrutādi et eligēdi
 et a quibus recipiat iuramentū. scdm modū et formā supra po
 sitā in forma scrutini in scdo subāli ¶ Terciū qz cōpromissarius
 siue cōpromissarij scrutētur vota singulor. secreta et singillatim
 iuxta modū supra in forma scrutini positū in tercio subāli. Et
 si cōpromissarij sint extranei extra gremiū non oportet seipos
 scrutari Secus si sunt de gremio tūc primo scrutabūtur seipos
 et deinde alios put supra dixi. ¶ Quartū qz vota exquisita scri
 bātur. vel per vnū ex cōpromissarijs aut per notariū iuxta for
 mā supra in via scrutini positā in quarto substāiali ¶ Quintū
 qz cōpromissarij eligāt illū in quē maior pars totius capli cōsen
 serit Et si in prima scrutatōne nō cōsensit maior pars totius ca
 pituli replicare debēt tam in ista qz in prima forma scrutini do
 nec cōsentiant in aliquē Et si dubitaret de fraude cōpromissarij
 possent eligētes cedulas facere in quibus scribāt nomē illius in
 quē cōsentiūt et dare cōpromissario. qui in pntia oīm recipiat. et
 postea simul taliter implicate qz non possit perpendi cuius sit
 cedula et legat corā oibus et postmodū eligat in quē maior pars
 cōsensit ¶ Sextū qz electio fiat per cōpromissariū vel vnū ex cō
 promissarijs et per verba singularis numeri sub hac forma ¶ Ad
 laudē et gloriā sc̄tissime et indiuidue trinitatis. n̄c. p ut s in for
 ma scrutini Ego n. Cōpromissarius de cōsensu et volūtate cō
 promissarioꝝ meoꝝ (si habet alios) virtute cōpromissi in nos p
 caplm facti inuocata sp̄ss̄ci gratia venerabilē virū N. in quē
 maior pars capli cōsensit in Ep̄m ecclesie Para. eligo et pasto
 rem. eandēqz electorē in his scriptis pnuncio in noīe p. erf. et ff.
 ¶ Septimū est qz ipa electio solēniter publicet. modo et forma

de quibus supra in forma scrutiniij Et tandē sequatur ea quę ibi
ponuntur ¶ Item Nota qđ nō valet cōpromissum sub hac forma.
vt cōpromissarius siue cōpromissarij inquisitis votis oīm secre-
te illū eligat in quē plures de caplo. partiū cōparatōe minoꝝ cō-
senserint. licet cōsentiētes nō sint maior pars totius capli. qđ hec
forma est a iure reprobata. vt in c. Si cui de elec. li. vj. Etia si
oībus eligētibz placet qđ talis eligatur Et qđ vota alioꝝ qui in
eum nō consenserūt sibi accrescant Nihilominus nō valet talis
electio rationē dat. ibi glo. qđ licet oēs consentiāt. si tamen non
seruātur forme a iure statute. non tenet electio. et sic fieret in hoc
casu ¶ Si tñ in prima inquisitōne vocū. cōpromissarij reperiat
vota in plures diuisa. quoz tamē nullus habeat maiore partem
totius capituli Et timeāt verisimiliter qđ etiā post iteratas replica-
tōnes scrutiniij. nō deueniretur ad aliquē in quem maior pars to-
tius capli consentiret. potest fieri cōpromissum de nouo Ita vt
cōpromissarij vnū ex noiatis eligere possint et valeāt ac tenean-
tur Et tunc dicitur cōpromissum liberū et scđm formā a iure ap-
probata. vt supra in prima forma cōpromissi dixi Non tamē cō-
promitti de nouo potest. vt cōpromissarij teneātur eligere illū
qui habeat plura vota inter noiatos. licz nō habeat maiore par-
tem totius capituli. qđ sic artaretur cōpromissarij eligere certā p-
sonā. et scđm formā a iure reprobata. quoz neutriū possunt Ideo
non valet talis electio Quod nota qđ sepius post prīmū scrutini-
um si vota diriguntur in plures ita cōpromitti licet male. Ex
quo sequitur qđ si in scrutinio. aut in cōpromisso vota sunt diuisa
in plures. non potest vna pars requirere aliā vt cōsintiant siue
noiatiōm. qđ nō possunt recedere a votis suis. vt in ca. Bone de
postu. prela. et in c. publicato de elec. nec scđm formā reprobata
cōpromittere. ¶ Sed quid si cōfirmet electio scđm istam formā
cōpromissi reprobata. an validetur Vide de hoc dñicium in d. c.
Si cui de elec. li. vj. vbi finaliter cōcludit. qđ si cōfirmatio sit a
papa et ex certa sciētia tunc valet et efficit sic electus per cōfir-
mationē verus p̄latus qđ papa est supra ius positiuū. vt in c. p-
posuit de cōes. preben. Si aut cōfirmatio sit ab inferiori a papa
et tunc confirmatio talē electionē non validat. nec efficitur per
eam verus p̄latus

290

De tertia forma electōnis scilicet cō- munis inspiratōnis.

Tercia forma electōnis dicitur forma cōmunis inspiratō-
nis. Tunc autem per inspirationē rite dicitur electio
celebrari quando omnes canonici insimul congregati subito
et repente, nullo speciali tractatu precedente quasi diuina reuelatōne in aliquem consentiūt et eligant dicentes vna voce eli-
go p. eligo p. rē. ¶ Ex quo habetur q. tria requiruntur substantia-
lia ad hoc vt valeat talis electio. Primum q. sit factū ab oībus.
vno em cōtradictōe non valet illa electio etiam si non assignet
causam cōtradictōnis scdm Jo. an. in d. c. q. propter, sicut cō-
tradictio vnius impedit p. promissum liberū vrs. dixi vnde vno
cōtradiciente nō dicit talis electio facta inspirate deo. ¶ Scdm
q. sit facta absq. vicio scz symonie, ambitōnis, cōspiratōnis, in-
ductōnis rogatōnis rē. ¶ Tercium q. nō p. cesserit aliquis tracta-
tus specialis, vnde nō valeret si extra caplm. ante electionē ad-
municē cōcordassent, vel aliqua instigatōne hūana ad hoc indir-
ecti fuissent, tunc em nō diceret inspiratio sed p. suasio rē, dixi tra-
ctatus specialis rē. ¶ Nā generalis tractatus bñ potest p. cedere vt
si vnus diceret Rogemus deū pro bono plato vel hortando ali-
quos ad electionē boni plati. Non aut debz fieri p. suasio respectu
certe p. sone qz sic electio fieret ad suggestiōē alterius. ¶ Itē No-
ta q. in tali electōe nō requiritur aliqua alia solēmtas. Nā ex quo
oēs vna voce et vno spū eligūt siue dicant eligo, siue eligimus
bene valet. Nec est necesse q. per vñū vice oīm cōmunis electio
celebretur. Nā p. pter ydēptitatē vocū et volūtātū censet bñ vnica
electio et nō plures. Qui em spū dei regūt, nō sunt sub lege, vt in
c. licet de reglā et c. nisi cū p. uideb. verū de renūc. Itē si de hac di-
uina ispiratōe de certo p. staret nō esset necessaria cōfirmatio, qz
nō est sub lege talis electio vt p. dixi, sicut fuit electio brī Nicolai
Ambrosij et Severi de quibz lxx. dis. s. his oībz. S. qz hoc nō fra-
gilitate in p. sentabile est, nā virtus apparēs, qnq. apd deū virtus
nō ē, de pem. di. ij. titi. et vicia se sepi. virtutes cē mētūt in ca.
sepe. vlx. dis. Idō fm specu. et doc. talis electō dz p. firmari et ex-
amari an hec ispiratō sit spirital. vt i. c. cū eximūto. d. heretic.

¶ Nota q talis electio psumitur subornata. nisi fiat de psona
de qua diu ante dictā electionē dicebat cōmūter q esset digna
et vtilis ad regendū spūaliter et tpaliter. Item si electores nō su
mul cōsentiāt et noīant s sepātim aliquib⁹ tractatib⁹ seu noīas
tōnibus pcedētib⁹ tūc nō p inspirationē s p quasi inspirationē
dicūt electio fieri. Vñ necesse est tūc in aliquos cōpmitti qui vice
oīm illū eligāt. alias talis singularis electio nō valeret. vt in c.
in genesi de elec. ¶ Vtrū supradicte forme sint seruāde in oī ele
ctione Rñdet panoz. in d. c. qz ppter q nō. sed solū hñt locū in ele
ctionibus epōz et alioz plator ecclesiāz regulariū siue collegia
tarū qui hñt generalē iurisdictionē qd patet p c. ne. pro defectu.
vbi papa equipat ecclias cathedrales et regulares. et illaz plos
appellat pastores Et per illoz mortē dicit ecclesias esse viduas
tas ¶ Ergo inferē q in electōibus canonicōz et in alijs digni
tatibus seu psonatibus. nō est necesse seruare aliqz formā istaz.
qz per illoz mortē nō remanēt ecclesie viduate Sz in supradictis
sufficiūt singulares cōsensus illoz de capitlō dūmodo pstent in
cōmū id est collegialiter in capitlō Et electus simpliciter a maio
ri et saniori pte habebit ius Ad h bona glo. in c. sicut. e. ti. li. vi

Practica electōis sūmarie ¶ Finaliter ex
supradictis col
lige breuiter practicā electōis Vacāte ecclesia vocatis vocandis
ad certū terminū debito tēpore cōgregētur qui sunt pñtes Et di
catur primo missa de scōspū Quia finita accedāt ad locū capitli.
vel stent in ecclia. vel in alio loco vbi habz cōsuetudo In quo fi
at collatio Et pponat de piculo vacatōis ecclesie. et de vtili
tate pñsionis eiusdē Et quō triplex est forma electōis fiende
scz scrutinij. cōpromissi. et cōmunis inspiratōis Et forma cōp
missi duplicis scz liberi et mixti Et deliberetur de altera ex for
mis Et si eligūt forma scrutinij Assumātur tres scrutatores qui
pñt assumi per viā scrutinij vel cōpromissi. vel cōmūter nō ser
uata aliqua forma dūmodo cōstet de consensu oīm vel maioris
partis Et assumātur fide digni de collegio tm Et isti sic assum
pti prius vota sua scrutētur et duo illoz scrutētur terciū Deinde
ille scrutatus cū alio. aliū successiue Postea isti tres scrutati. vo

cent singulos noiatim ac singillarim, et pquirent quē credant
utiliorē ecclesie, et in quē consentiāt, ut in prelatū istius ecclesie
eligatur. Et vota p̄stita scribant, vel per se vel per notariū aso
sumptū etiā si sit laicus et scrutētur vota oīni nullo p̄termissio.
Et si qui sint in locis cōtiguīs infirmi aut alias legitime p̄pen
diti ip̄os adeant Et scrutatis votis oīni publicētur vota sic scri
pta p̄ unū ex eis, vel p̄ aliū ex cōmissione capli. ¶ Publicatōe
facta statim fiat collatio plena, numeri zeli et meriti Et colla
tōe facta statim per unū et per verba singularis numeri fiat ele
ctio Et electōne facta statim publicētur ¶ Demū requirāt cōsensus
electi ¶ Quo p̄stito introniset et cāterur Te deū laudamus, &c.
¶ Si aut eligitur forma cōpromissi nuxti sue limitati, put cō
muniter nūc sit in electōnibus p̄latorū, scruetur oīa supra dicta.
Nisi q̄ nō est necesse scrutatores eligi de caplo t̄m sed p̄nt etiam
assūmi extranei Item scrutatis votis et scriptis, nō debent pub
licari nec fiat collatio numeri zeli et meriti Sed statim sequatur
cōmunis electio, et sequatur alia de quibus dixi ¶ Si aut eligit
forma cōpromissi liberi, scruetur dūtayat ea de quibus supra dixi
in praxi illius forme

Practica ¶ Celebrata tandē et
citur decretū electōis, quod mittitur cōfirmatori Et cū p̄cessū
est per formā scrutiniij p̄ficiatur decretū electōis sub hac forma.

**Decreti forma cum p̄cessum est ad
electionē per viam scrutiniij**

Scrīssimo in xpo p̄ri et dño n̄ro, dño Innocēto diuīa p̄viden
tia Sacrosctē romane et vniuersalis ecclesie Sūmo pontifici,
Wilhelmus p̄positus et C. decanus ac caplm̄ patauen̄, ecclesie
scritatis v̄re, hūiles et deuoti eiusdē scritatis v̄re filij, post deuota
pedū oscula btōz Vr̄ssime p̄ sacris canonibus nouimus esse
cautū, ut ultra tres menses, pontifice pp̄rio nō vacet ecclesia ca
thedralis Ne pro defectu pastōis dñicū gregē lupus rapax inua
dat, aut viduata ecclesia in suis facultatibus graue dispendium
patiat La p̄pter bone mēdie f. ep̄o n̄ro Anno dñi M. cccc. xc.
die mercurij terciā mēsis marci sicut deo placuit viā vniuerse

carus ingressu, corpeq; ipsius post mortis ē eccl'astice tradite sepul-
ture Nos supradic' i. pposit' decan' et caplm in loco caplari cō-
ueniētes, et de electōe futuri pōtificis canoice celebrāda tractā-
tes, diē jous vndecimā mēsis et anni p'dictorū pro electōe h'mōi
celebrāda cōcorditer statum' et ordiaminus l'rasq; citatorias
decreuim' et cōtra absentes ac vocādos legitime exequi demā-
dauim', iuxtaq; cōsuetudinē ecclie n're mōd'ate citauim' et euo-
cauimus ac citari ac euocari p'missimus ¶ Termio quoq; supra
dicto adueniēti, ad pulsum cāpanay Nos infra scripti W. ppos-
itus C. decanus n. senior q' nōient oēs eligētes pprijs noib' q'ē
Sacre pagine et decretorū respectiue doctores et licēciari, cano-
nici ecclie p'dicte, qui electōi celebrāde debuerūt voluerūt et po-
tuerūt comode itēresse, hora terciay eiusdē diei in ecclia pata, p'di-
cta cōueniēti, missam de Scōspū in altari scōrū n. et n. p'ōnōrū
ecclie solēnter decātari fecimus, oībus etiā nobis sacra missay
solēnia pagētib' et celebrātibus ac sacramēto eufaristie pcurao-
ris Quibus etiā vitz officio de spūscō et missis p' nos pene oēs
celebratis nullo alio actu interueniēte, ad aulā epalem maiore p'
loco caplari deputatū nos recepimus de electōe futuri pōtificis
tractaturi ¶ Sane post diuersos tractatus inter nos habitos ac
discussōes et inquisitōes multiplices Tandē placuit nobis vni-
uersis et singulis supradictis p' viā scrutini' tanq; ordinariā pce-
dere et n're viduate ecclie p'uidere ¶ Premissis itaq; amonitōne
et p'restatōne per venerabilē n. decanū per nos ad hoc deputatū
in fili' actu fieri solitis et cōsuetis cōcorditer et vnanimiter elegi-
mus tres ex gremio capli nostri vitz d. n. et c. p'res et p'canoni-
cos nostros fidedignos, dātes eis dē vnanimiter plenariā p'tatē
vt secreto et sigillatim vota cunctorū id est sua et nostra dili-
genter inquirerēt et ea in scriptis redigerēt Et in scriptis redac-
ta mox in cōmūi publicaret Et tam numeri ad numerū q' zel-
li ad zelū et meriti ad meritū collatōe per eos habita diligēti, ul-
limi eligerēt in quē inuenirēt oēs vel maiore et saniorē partē no-
strū capli cōsensisse Ita q' vnus iporū de cōsensu et volūtate alio-
rum duorū scrutatorū vice sua et collegay suorū ac oīm nostrū, ele-
ctiōne eandē p'nūciaret in scriptis et solēnter publicaret ¶ Qui

quidē scrutatores taliter deputati nosq; oēs et singuli. tacris sacrosctis scripturis iurauim⁹ et q̄libet nostrū. p̄t in electōe h̄mōi moris est iurauit ¶ Deinde p̄fati scrutatores. p̄tatem sibi traditam in se suscipiē et exequi volē in partem et ad locū secretū secedē vna cū notarijs et testib⁹ iſcriptis. ad hoc etiā speālter et caplariter per nos deputatis et iuratis p̄cesserūt. p̄mo vota sua ad inuicē ita q̄ duo scrutabātur terciū. Secūdo tres simul vota oīm aliorū sicut nobis postea retulerūt. formā iuramēti p̄dicti cuiuslibet nostrū ad mediā reducē cū cōminatōne purij secreto et sigillatim diligēter inquisierūt Et in scriptis redacta mox in cōmuni publicauerūt Et in n̄ra p̄ntia per eosdē s̄m formā eis datā. tam numeri ad numerū q̄ zeli ad zeli ac meriti ad meritū. collatōne diligēti habita Venerabilis vir dñs p. vii⁹ ex ip̄is scrutatorib⁹. de volūtate et cōsensu ac mādato aliorū Reuerendū patrē dñm C. in quē repertū fuit oēs vel maiorē et saniorē partē nostri capli quorū subscriptōes inferius cōtinētur in ip̄o scrutinio cōsensisse vice sua et collegarū et oīm aliorū in h̄is cōsentientū inuocata spūsscri gratia in nostrū et ecclesie nostre elegit ep̄m et pastore virū vtiq; plene et mature etatis. vt puta qui iā tricesimū annū etatis sue exegit. virūq; sufficientē et idoneū. de mēmōrio legitrō p̄creatū et in sacris ordinibus constitutū. morū vita et l̄arū sciētia merito cōmendandū ac in tp̄alibus et spūalibus circūspectū. Et electionē h̄mōi in scriptis p̄nūciant et etiā publicauit hoc modo. ¶ Ad laudē et gloriā sc̄issime et indiuidue trinitatis ⁊c v̄s in forma scrutini ⁊c. Dictā vero electionē sic vt p̄mittitur solēnter et canonice celebratā ac publicatā in cōmuni oēs v̄nanimiter recepimus et approbauimus Ip̄mq; electū ibidē p̄ntem et electionē de se factā audientē debita cum instantia requisuim⁹ q̄tenus ip̄i electōni de se facte p̄staret assensum Idem vero dñs electus licet ex hūilitate se insufficientē et indignū asserens multipliciter excusaret. nobis tñ vehementer instātibus. matura deliberatōne p̄habita diuine nolens resistere vocatōni iugo sup̄ne vocatōnis cernicē cordis hūiliās inuocato diuine pietatis auxilio p̄cib⁹ n̄ris assenciēdū duxit. nō tam timide q̄ deuote electionē ip̄am officium onus q̄ impositum vt p̄desse valeat suscipiēs. et acceptās. annuit et consensit.

Quo cōsensu suscepto ipm dñm nrm electū de loco electōis in
quo vt p̄fertur capl'ariter cōgregati fuimus. p̄cessionaliter in ec-
clesiā para. supradictā ad sūmū altare S. Stēphani vnanimo-
ter duximus et associauimus Cantū angelicū Te deū laudam⁹
more solito. integre altis vocibus et in organis cū cordis iubilo.
decātanim⁹ et decātari iussimus pulsatis ad h̄ cāpanis **E**lec-
tionē ipam clero et vniuerso ppl'o ibidē in magna multitudine
cōgregatis fecimus solēnter publicari deo gr̄as agētes **V**ritu-
din ergo v̄re duximus vnanimīter et deuotissime supplicandū
vt electionē supradictā benigne dignet cōfirmare et electo p̄dis-
cto per sacrā sc̄ritatis v̄re manū impositionē. munus cōsecra-
tionis miscōiter ipartire vel ipartiri demādare. q̄tenus auctore
deo nobis et ecclie n̄re p̄dicte ī his q̄ ad officiū pastoris p̄tinet p̄-
esse valeat et p̄desse **N**os q̄ et alij sibi cōmissi sub eius sacro reo
gimine possimus salubriter militare **E**t vt sc̄ritas vestra oim-
nrm vota in oībus et singulis supradictis cōcordasse et in hanc
electionē et petitionē cōuenisse agnoscat. eidē sc̄ritati v̄re hoc ca-
nonicū decrētū Sigilli n̄ri capli maioris appensiōi p̄munitū.
pprijsq; manū nostray v̄nacū subscriptōib⁹ notariorū nostrorū
publicorū. mittere decreuimus et mittimus per p̄ntes **A**cta sunt
hec Anno die mense et loco quibus supra inditione octaua Pon-
tificat⁹ eiusdē vestre sc̄ritati Anno sexto p̄ntibus ibidē n. r. n. rē
testibus ad p̄missa vocatis et specialiter requisitis.

Subscriptōnis eligentiū forma

Postea iste qui primā vocē habet ratōne dignitatis vel ordi-
nis vel qui maior est iter oēs manu p̄pria subscribat in hūc mo-
dum. **†** Ego W. p̄positus supradictis oībus et singulis cōsens-
si et cōsentio. ac manu p̄pria signavi et subscripsi. **†** Nec p̄t di-
cere interfuī q̄ nō interfuit oībus **E**t p̄pter hāc etiā rationē po-
nūtur supra illa verba. in v̄. dantes rē. sicut nobis postea retule-
runt. q̄ illa quibus nō interfuerūt. scire nō p̄nt nisi per relationē
Itē ideo repetit hoc verbū cōsentio vt satisfiat eis q̄ dicūt q̄ in-
strumentū testificari debet nō de p̄terito sed de p̄nti. **E**t eodem
modo ceteri put per ordinē veniūt manibus p̄prijs subscribant.

293
Et aliquod signū apponāt puta crucē. vel aliqd qđ veluerit añ
et retro Et si aliquis sit inter eos. qui scribere nesciat aut nō va
leat ponat signū et dicat Et qz nesciebā scribere per manū talis
subscribo Vel subscribens dicat Et ego vice talis scribere talis
nesciētis vel nō valentis et de mādato suo subscripsi rē.

Subscriptōnis notarij forma

¶ In fine tabellio subiūgat et subscribat hoc modo Et ego J.
clericus pata. dioc. Sacro impiali auctoritate notarius Quia p
missis cōgregatōni. deliberatōni. ptestatōni Scrutatorū depu
tatōni. prātis datōni Juramēti pstatōni. votoy scrutatōni. co
rundē publicatōni et collatōni Lectōnis pñciatōni et publica
tōni. cōsensus ratificatōi Introdūctōni oībus qz alijs et singu
lis sic vt pñmittit per p̄dictos Reuerēdos patres dños p̄positū.
decanū et totū capl'm ecclie pata. p̄fatis fierēt et agerēt vna
cū Notario publico subscripto et testibus p̄scriptis. pñs sui caqz
sic fieri vidi et audiui Ideo pñs electōnis decretū. ex mādato p̄
fatorū dñoy fideliter scriptū cōsecimus et in hanc formā redegi
mus signis qz et noībus nostris solitis et cōsuetis signauimus
ac Sigillo maiori dicti venerabilis capli ecclesie pata. pñmuni
mus in fidē et testīoniū oīm et singuloy pñssoy rogati et req̄
siti ¶ Si vero cōfirmatio electōnis petīt ab archiep̄o aut ep̄o fi
at decretum electōnis sub hac forma

Ad Ep̄m forma decreti supradicti

Reuerēdissimo in xpo patri et dño d. Cristofferō Ep̄o ecclesie
pata. dño nostro gratioſo frater n. prior totusqz cōuentus Mon
nasterij b. marie in Satunco ordis sc̄i Bñdicti dicte pata. dioc.
Reuerentiā honorē et obedientiā tam debitas qz cōdignas cū
oratiōibus assiduis vtinā deo deuotis Sacroy canonū pūda de
liberatōne noscīt esse causū vt ultra tres mēses monasteriū nō
vacet pastore ne lūpus rapax ob pastoris defectū gregē inuadat
dñicū aut ecclesiā rē. Prosequere deinde per oīa vt in prior formā
rē. In quibusdā aut pūncijs decretū in modū publici confi
citur instrumēti in quo semp loquit Tabellio sub hac forma.

Decretū electōnis in modū instru-

menti per viam scrutiniij

In noīe dñi Amē nouerunt vniuersi ⁊ singuli pñs publicū istren-
mentū inspecturi Qd cū anno dñi M. cccc. xc. Inditōne octaua
die vero q̄rta mēsis n. pōtificatus sc̄ssimi dñi nr̄i dñi Innocen-
cij. x̄. Ecclesia n. pastoris solatio careret ⁊ vacaret atq; destituta
esset p obitū bone mēorie Al. dicte eccellie dñi vīueret in hūanis ep̄i
et pastoris. sicut deo placent. vita functi. eiusq; corpe honeste et
debite ecclesiastice tradite sepulture tradito ⁊ obsequijs deuote vt
moris est factis Venerabiles et circūspecti viri dñi. ppositus n.
decan⁹ n. et canonici dicte eccellie. qui tūc pñtes erāt in loco capi-
tulari gregati ad tractandū iter se p quē modū et viā sanctius
et honestius ad electionē ep̄i seu pastoris pcedere possent Tanto
dem p eos certa die p̄fixa et assignata sñi iuris formā ad electio-
nem faciendā de ep̄o et pastore dicte eccellie Cōuocatis ad ean-
dem oībus et singulis ip̄ius eccellie canonicis et alijs qui electōi fa-
ciēde de futuro ep̄o et pastore potuerūt et debuerūt. poterāt et de-
bebat comode itēresse debite ¶ Sic ad eligendū p̄fixa adueniēre
et missa d̄ sc̄tōspū celebrata et deuota p̄fusa ad deū orōne p̄posit⁹
decan⁹ et canonici ac p̄sone dicte eccellie. q̄ tūc pñtes erāt poterant
et debebat electōi de futuro ep̄o et pastore ip̄ius eccellie itēresse ad
sonū cāpane in caplō eiusdē eccellie ad electionē p̄dictā faciendā
capl̄ariter cōgregati in vñū et capitulū faciētes dictus dñs p̄po-
situs tanq; caput post ep̄m surgēs allocut⁹ est alios dños de ca-
pitulo ī generali dicēs venerabiles et circūspecti viri. dñi ac fra-
tres in x̄po carissimi Nemo vestrū ignorat vacationē et desola-
tionē eccellie nr̄e cui sane p nos de sufficiēti et ydoneo pastore p-
uidendū existit. et ne ecclesia ip̄a ppter longeuā vacationē ma-
iora dāna et incomoda paciat Cōsulo bonū esse si vobis videt̄
q; nos eligamus viā bonā breuē et comodā ac vtilē p quā breui-
us possimus ad electionē ep̄i et pastoris nr̄i puenire Cui r̄nderūt
placet nobis Ac ip̄is in vñū cōueniētibus sup viā h̄mōi eligēda
viā scrutiniij cōmūter elegerūt. ppositus vero p̄dictus h̄mōi for-
ma publicat a dixit. ordinemus ergo inter nos aliquos p̄bos vi-
ros de existētibus canonicis nr̄is ad scrutandū vota singulorū et

292

redigēdū ea in scriptis ⁊ publicandū ac alia faciendū que ad rem
pertinet Tūc mediatus dñs ppositus decan⁹ et canoici ac pres pdi
cte venerabiles et circūspectos viros dños n. et n. ⁊c. Canoicos
dicte ecclesie vnāiter ad scrutiniū hmoi vtorū faciendū eligerē
Qui iuramēto solito pstito. votis singlorū canoicorū ⁊ psonarū
ipius ecclesie receptis et p eos examiatīs et publicatis post dili
gentē collationē habitā repierūt eosdē dños canoicos p maiori
parte in venerabilē virū dñm n. vota sua direxisse et in eum in
epm eligendū cōsensisse Quē venerabilis vir dñs n. vn⁹ ex scri
ptoribus de volūtate cōsensu et mandato in epm dicte ecclesie
elegit Et electionē hmoi in scriptis pñciāuit ⁊ publicauit. quā
dñs electus p̄sens et requisitus ratā et gratā habuit ac in eā con
sensit Tūc p̄fati dñi ppositus et alij canonici eligētes nimio pre
gaudio de cōsensu dicti dñi electi exultātes. eundē dñm electum
ad ecclesiā cathedra: alē duxerūt Cātantes alta deuotaq; voce. cā
ticū iocūditatis et leticie Te deū laudamus ⁊c. dicte ecclesie cā
panis pulsatis Et ibi orōne facta eidē dño electo. obediētiā re
uerentiā et honorē impēderūt. De quibus oibus et singulis p̄di
ctis p̄fati dñi eligētes petierūt fieri p me notariū infra scriptum
vnū vel plura publicū seu publica instrumentū et instrumenta.
Acta fuerūt hec n. Sub sigillo capli ipius ecclesie in loco p̄dicto
Sub anno ⁊c. Inditōne die mēse quibus supra ⁊c p̄ntibus ibidē
Ab c testib⁹ ⁊c. ¶ S; vt dicit Specu. e. ti. potius est hec forma
lre sup cōfirmatōne electōis petēda directe q̄ decreti Et in cō
fistorio dñi pape vtrūq; requirit ⁊c Cū autē in hac puincia Sal
geburgensi nō cōsueuerit decretū electōis in forma instrumenti
cōfici Ideo formas aliarū electionū in viam instrumenti hic
inferere p̄termisi

**Forma decreti cū pressum est ad ele
ctionem per viam cōpromissi mixti.**

Sciētissimo in xpo p̄ri et dño nro dño Innocēto diuina p̄u
dentia ⁊c vt supra in p̄ximo decreto Scrutinijs vsq; ad S
sane. vbi sic iunge. ¶ Sane post diuersos tractatus inter nos
habitos ac matura discussione et inquisitōne multiplices pla
cuit nobis vniuersis ⁊ singulis supra dictis p viā p̄missi mixti

ti sue limitati. iuxta c. cū expediat de elec. li. vi. tanq̃ faciliore
et expeditioe pcedere et nostre ecclesie viduate p̃ndere. p̃missis
itaq̃ solēi amonitōne et p̃statiōne exp̃ssa p̃ venerabilē patrē
n. ad hoc p̃ nos deputatū q̃ siqui in: et nos essent excoicari sus
pensi aut alias min⁹ ydonei ad h̃mōi electōni it̃essendū q̃ nō
esset intentōis nostre eosdē admittēdi seu cū eis eligendi seu alia
faciēdi in fili actu fieri solitis ⁊ cōsuetis Cōcorditer et vnanimi
ter eligimus tres ex gremio capli nostri vici d. n. et n. et n. com
fratres nostros fidedignos in quos p̃missimus dātes eis dē vna
nimiter et p̃corditer tanq̃ nostris votis p̃missarij plenariā po
testatē vt secreta et sigillatū vota primo sua. deinde nostra dili
genter inquirerēt. et ea in scriptis redigerēt ⁊ in scriptis redacta
illū eligerēt in quē repirēt oēs vel maiorē et saniorē partē nostri
capli cōsensisse Ita q̃ vnus ip̃oz de cōsensu et voluntate alior̃
cōpromissarior̃ siue scrutator̃ vice sua et collegar̃ suor̃ ac oīm
nostri electōne candē in scriptis p̃nūciaret ⁊ solēniter publicaret
Qui quidē p̃missarij et scrutatores taliter deputati. nos q̃ oēs
et singuli. tactis sacro scris scripturis. iurauimus et q̃libz nostrū
put in electōe h̃mōi moris est iurauit Tandē p̃fati scrutatores
et cōpromissarij p̃ratē sibi traditā in se suscipiē et exeq̃ volē ad
locū secretū vna cū notarijs et testibus infra scriptis ac hoc etiā
speāliter p̃ nos deputatis et iuratis. secedē p̃cesserūt Primo ad
inuicē vota sua ita q̃ duo scrutabātur terciū Secūdo tres simul
vota oīm alior̃ formā iuramēti p̃dicti cuiuslibet nostrū ad meōri
am reducē. cū cōminatōne p̃iurij secreta ⁊ diligēter inquisierūt
votis ita singlor̃ receptis et iscriptis fideliter redactis. collatōe
p̃habita inuenerūt vota sua oēs ⁊ singlos nullo discrepāte in ve
nerabilē n. direxisse Vel maiorē et saniorē partē sua vota in ve
nerabilē n. direxisse. Eūq̃ i' dicte ecclie viduate futurū ep̃m et
pastorē eligēdū cōsensisse nobis itaq̃ oībus ⁊ singlis supradictis
in electionē p̃ dictos cōpromissarios iuxta formā et p̃ratē eis tra
ditā cōcorditer cōsentien ac etiā fieri demādātes. dñs n. vn⁹ ex
cōpromissarijs de voluntate cōsensu et mādato alior̃ collegar̃ su
orū p̃fati dñm n. virū vtiq̃ plene ac mature etatis ac sufficiē
et ydoneū de legitimo matrimonio p̃creatū. sacerdotali dignitas
te p̃ditū. moribus. vita. lēaz scia bñ p̃claz ac merito cōmēdādū

255
expsse singulariter ac solēniter in ipsius ecclesie ep̄m et pastorem
elegit. et electionē h̄mōi in scriptis p̄nūciavit et publicavit. In
hūc qui sequit̄ modū ¶ Ad laudē et gloriā rē v̄s in forma cōp̄
missi mixti Deinde p̄sequere oīa per ordinē put̄ supra in forma
scrutiniū habes vsq; in finē

Forma decreti cū p̄cedit̄ ad electōes per viā cōpromissi liberi.

Scrīssimo in x̄sto patri et dño n̄ro dño Innocētiō rē p̄ ut su
pra in primo decreto vsq; ibi Placuit nobis vniuersis et singu
lis per viā cōpromissi liberi n̄re viduare ecclesie p̄uidere Cōside
rātes difficulter multitudinē in vñū cōuenire et sepe in paucos
potius sp̄m cōsiliij sanioris venire In talē vel in tales venerabi
les viros n. et n. et n. cōpmisim⁹ Cui vel quibus dedimus ples
nā et liberā vnanimīter p̄tatem. vt idē vel maior pars ip̄oz vi
ce sua et n̄ra per electionē canonicā. vel noīationē solēnē vel sti
pulationē concordē eccl̄ie n̄re supradicte vacātī put̄ cōuenirēt in
ter se deū bonūq; statū ipsius ecclesie h̄ntes p̄ oculis de p̄sona ydo
nea p̄uiderēt Cōmunē p̄tatem n̄ram et vicē sup̄ hoc cōmittētes
Ita q̄ vnus ip̄oz de cōsensu alioz cōpromissarioz vel maioris
partis eoz vice sua et collegaz et n̄ra illū in quē oēs ip̄i vel ma
ior pars cōsentirēt vel cōuenirēt eligeret et electionē in n̄ra p̄sen
tia solēniter publicaret ¶ Qui cōpromissarij ad sc̄tā dei euāgelia
iurarūt q̄ illū quē scirent vtiliorē et meliorē ad regimē dicte ecc
lesie fore. in ep̄m et pastorē dicte ecclesie eligent et noīabūt Et
p̄fati dñi cōpmittētes etiā ad sc̄tā dei euāgelia iurauerūt appro
bare ratificare emolgare ratā et gratā h̄re electionē quā ip̄i dñi
cōpromissarij. de futuro ep̄o ipsius ecclesie facerēt et cōtra eū nō
veire quolibet de iure vel de facto Tūc ad partē secedētes p̄fatis
dñis cōpromissarijs et sp̄m̄sc̄m̄ invocātes deuote. ac deliberatōe
diligēti per eos habita put̄ nobis postea retulerūt. tandē vñani
mīter vel maior pars ip̄oz in vñū cōuenerūt Deinde ad nos re
uersi dixerūt q̄ s̄m̄ deū et cōscientias suas et per iuramentū per
eos p̄stitū. meli orē et vtiliorē ad regimē dicte ecclesie noīarēt eli
gendū venerabilē virū dñm n. rē. decretorū doctorem canonicū

nre ecclesie de nobili genere et legitimo matrimonio pcreatu suffi-
cientis etatis in p̄biterat⁹ ordine constitutu, viru probu et legale
ac in sp̄ualib⁹ et tp̄alib⁹ q̄ plurimu circūspectu abile et ydoneu
¶ Quē venerabilis vir n. vnus ex cōpromissarijs scdm formā
in cōpromisso appositu in hūc modū elegit ¶ Ad laudē et gloriā
vrs in forma cōpmissi simplicis siue liberi Deinde ponētur alia
que secūtur in prima forma scrutinijs vsq; in finē

Forma decreti cū pressum est ad ele-

ctionē per viā cōmunis inspirationis.

Sc̄tissimo in x̄sto p̄ri et dño nro, dño Innocētio rē, p̄r
Supra in primo decreto vsq; ad S̄ sane ¶ Deinde iūge l̄ lo-
bis igitur oībus in vnu locū et p̄positū cōgregatis vnusquisq;
dñia inspirationē repente nulla notatōne, nulloq; tractatu alio
p̄cedente, in venerabilē viru n. viru vtiq; rē vt supra in primo
decreto, rē, cōsensit et cū vna voce simul ac vnanimiter oēs et
singuli in ep̄m elegerūt. ¶ B̄ritudinē igit v̄c̄ diximus vnanimo
m̄ter supplicandū vt electi onē ip̄am tam miraculose et tā vna
nimiter dignem̄ cōfirmare, vt supra in primo decreto vsq; in
finē ¶ Item Nota q; solū decretū ad confirmationē petendā
nō sufficit, ymo qui decretū mittūt sufficiētes, pcuratores mittes
re debent Et in cathedralibus et regularibus ecclesijs quay con-
firmati oēs ex imediata subiectōne vel appellatōne spectant ad
papā, seruāda est forma decre. cupiētes c. ti. li. vj. Ita q; ad mu-
nus duo ex gremio capli mittātur qui infra mensem iter ad ro-
m. arripiāt, bñ instructi, p quos papa tā de forma electōis q̄ de
zelo et studijs eligentiū et meritis electi possi iſtrui Et cetera fi-
ant que ibi ponūtur quib⁹ dat̄ mādātū pcuratōis sub hac forma

Instrumentū pcuratorij ad p̄sen-

tandū decretū electōnis sūmo p̄rifici p cōfirmatōne obtinēda.
¶ In noīe dñi Amen Vnus a natiuitate eiusdē, rē, In mei no-
tarij publici p̄sonaliter constituti Reuerēdus in x̄po p̄r dñs C.
electus ecclesie cathedralis pata. Necnō venerabiles viri n. et n.
Caplm ip̄ius ecclesie cathedralis facien, rēp̄sent an. ad infra scrip

ta capitulariter cōgregati, oībus melioribus q̄ potuerūt et debū
 erunt fecerūt et cōstituerūt q̄ Ita tamē q̄, videlicet venerabi
 les et egregios n. et n. canonicos dicte ecclesie p̄ntes ⁊ omnis h̄mōi
 sponte in se suscipiē et quēlibet eorū insolidū q̄ Ad ip̄orū Reue
 rendi p̄ris dñi electi et eligentiū et ecclesie noībus q̄ decretū ele
 ctōnis de p̄sona dicti dñi electi factis, quēadmodū in eodē decre
 to electōnis per venerabilē virū dñm n. ip̄ius electōnis scribant
 et notatū subscriptū Sigillo q̄ ip̄ius venerabilis capli roborā
 tū plenius cōtinetur p̄fato sc̄tissimo dño n̄ro pape ac Reuerēdis
 simis in x̄po p̄ribus et dñis d. sacro sc̄tē romane et vniuersalis
 ecclesie cardinalibus, cetū seu collegiū eorū rēp̄sentān, p̄sentandū
 exhibendū intimandū insinuandū et notificandū Ip̄amq̄ ele
 ctionē per eundē sc̄tissimū dñm n̄m papā de p̄fatorū dñorū cardi
 naliū suorū cōsilio, Cōfirmari et approbari ac eundē dñm electū
 eidē ecclesie n. in p̄sulē et pastore p̄fici et eiusdē ecclesie citā regn
 men et ad ministratiōē in sp̄ualibus et tēporalibus sep̄dicto
 dño electo cōmitti petendū faciendū et obtinendū Necnō quod
 cumq̄ licitū et honestū iuramentū et in cōformatōibus ep̄orū ser
 uari solitū In aīaz ip̄orū dñi electi cōstitueris p̄fato sc̄tissimo dño
 n̄ro pape eiusq̄ successoribus, ac sc̄tē Ro. ecclesie p̄standū et sub
 eundū Necnon ip̄ius dñi electi cōstituenē et pro eo quascūq̄ l̄ras
 aplicas occasione cōfirmatiōnis et b̄ndictōnis siue cōsecratiōnis
 necessarias impetrādū obtinendū et expediendū ac impetrari ⁊
 app̄ediri faciendū Necnō ip̄orū electi et eligentiū et cōstituentiū
 bona oīa et singula mobilia et imobilia ecclesiastica seu mūda
 na, p̄sentia et futura, ad p̄fatā ecclesiā cathedralē quōlibet spectā
 ria Reuerēdissimo in x̄po p̄re et dño, dño n. Sacrosac̄ro, eccle
 sie Cardinali camerario aut eius locū tenenē ad infra scripta au
 ctōritate aplica sp̄ēaliter deputato aut deputādo, sup̄ annatis et
 minutis seruicijs Camere aplice illius occasione debitis concors
 dandū, annatāq̄ et minuta seruicia h̄mōi p̄soluendū quietantiā
 petendū aut terminos et dilatiōes ip̄etrandū et obtinendū Nec
 nō recipiendū omē p̄ceptū et mādātū ad solutiōē h̄mōi sub ex
 cōicatiōnis pena seu alias sentētijs q̄cumq̄, quā seu q̄s ip̄e dñs
 cardinalis camerari⁹ seu quis ali⁹ vice sua ad hoc deputat⁹ in cō
 stituētes seu nō soluētes annatā h̄mōi facere seu ferre voluerit.

pro expeditōne lēaz hmoi in Cācellaria aplicā et annate solutō
ne quasquē pecuniarū sūmas. ex quibuscūq; Banc aut mercato-
ribus recipiendū et leuandū Seq; 7 eoz ac ecclesie pnoīate n. res
et bona pdicta in meliori forma Camere aplice obligādū et sub-
mittendū Et si necesse fuerit pro pmissis oībus et singulis. corā
quibuscūq; iudicibus ecclīasticis vel secularibus. quacūq; auto-
ritate fungē in Ro. cur. residētibus. datis seu dandis. ipetra-
tis aut ipetrādis. cōparendū et agendū Ipsoq; dños cōstituētes
et eoz iura in oībus et per oīa defendendū libellū seu libellos ꝛc.
de calūnia vitāda ꝛc. p̄stare videndū positōnes et articlos dan-
dum et ex aduerso forsitan datis seu dandis rñdendū crimīa et
defectus allegandū exponendū Excusatōes necessarias opponē-
dū pponendū et faciendū Et qd qd. in p̄iudiciū electōis hmoi at-
tēptatū fuerit ipugnandū. necnō ad oēs et singlōs act⁹ et termi-
nos de iure vel p̄suetudinē seruari solitis. simul vel successiue etiā
vsq; ad sententiā diffinitiuā. et eius executiōnē inclusiue pcedē-
dum et pcedi videndū A sentētia hmoi et a quocūq; alio graua-
mū occasione pmissoz illato vel inferendo. puocandū vel apo-
pellandū. puocationē vel appellatiōnē hmoi. intimandū insinu-
andū. et notificandū Causam ipam. vna cū toto negotio p̄iū-
cipali psequendū Beneficiū absolutōis simpliciter vel ad cautes-
lam. ac restitutionē in integrū. et quecūq; alia iurē remedia. im-
petrandū et obtinendū ipetratis quoq; ex aduerso cōtradicendū
Expēsas dāna et itēresse taxari petendū vidēdū et audiēdū. ac
sup ipis si necesse fuerit iurandū Vnū quoq; vel plures ꝛc. Et
generaliter ꝛc. Promittē. ꝛc. Super quibus ꝛc.

Instrumentū pcuratōis ad p̄seu-

randū decretū electōis ordinario loci pro cōfirmatōe obtinēda.

In noīe dñi Amen Anno ꝛc. In mei notarij publici et re-
stii infra scriptoz et rogatoz p̄ntia psonaliter cōstituti.
Venerabiles et religiosi p̄res n. prior totusq; Cōuentus Mona-
sterij sc̄i n. in n. ordinis sc̄i B̄ndicti Pata. dioc. oībus meliori
mō via iurē causa et forma. quibus id melius et efficacius potue-
runt et debuerūt fecerūt cōstituerūt et solēniter ordinauerūt suos

veros legitimos et indubitados procuratores actores factores ne-
gociorumque suorum gestores nunciosque generales et speciales Ita tamen quod
speciales generalitati non deroget nec contra virtutes venerabiles et
confratres eorum priores et omnes homines in se sponte assumptores Ad eum ipsius
conuentus nomine coram Reuerendissimo in xpo prete et domino d. C. episcopo pa-
ta. presentandū. lrasque electionis seu decreti de futuro eiusdem monas-
terij plato seu abbate concorditer facte eidem sue reuerendissime pene-
tati presentandū et exhibendū Crida seu citationē ac ipsius domini elec-
ti confirmationē lrasque desuper necessarias et oportunas. petendū
impetrandū et obtinendū ac omnia alia et singula faciendū dicendū
gerendū et exercendū. que in premissis et circa ea necessaria fuerint
et opportuna. pmittentes oēs et singuli in manibus mei notarii publici
subscripti se rata et grata habituros totū id et quodlibet per eosdem fa-
ctum dictū gestū ve fuerit in premissis et quodlibet premissorum Super
quibus omnibus et singulis etc.

Practica Pntato decreto electōis epō petas
turdecern Crida sub hac forma.

Forma Cride p confirmādo electo.

Cristofferus dei grā episcopus pata. vniuersis et singulis ad quos priores
nre lre puenierit seu infra scriptū tāgit negotiū aut tāgere poterit
ut quolibet in futurū Salute in domino Vacante alias abbacia mo-
nasterij n. in n. ordīs S. Vndicti nre dioc. p liberā resignationē
aut cessionē aut mortē. quondā n. ultimi et immediati ipsius mo-
nasterij abbatis in manibus nris libere et sponte factā Prior et
conuentus eiusdem monasterij Considerant piculosam esse diutinā
ecclesiarum seu monasteriorum vacatōne Terminio et die ad hoc statu-
tis in vniū conueniēte Ac spūsseri grā inuocata. ad futuri abbatis
electōne pcedē. deuotū in xpo n. eiusdem monasterij. pfectū in suū
et sui monasterij abbatē et pastore concorditer elegerūt. put in elec-
tōnis decreto. corā nobis exhibito clarius vidimus prineri. Su-
us grā nobis extitit supplicatū humiliter. qtenus electionē ipam
ac psonā electi gratiose pfirmare et approbare dignaremur. nos
itaque considerant petitionē hominū fore iustā volent tamen sicut apostolus ne-
mini cito manus imponere Sed electōis negotiū Electique merita

ut puenit primitus examinare. Et a ppter vos oēs et singlōs supra
noīatos. per hoc pñs publicū edictū. valuis hui⁹ ecclie nostre fa
rbedialis publice affixum ad nostrā euocamus pñtiam q̄tenus
die n. p̄yme ventur⁹ hic corā nobis psonaliter cōpareatis et qui
libet eorū ppareat. ad dicendū et allegandū quidquid verbo aut
in scriptis cōtra p̄noiatā electionē electiqz psonā dicere aut al
legare voluerint. Alioquin eorū p̄uaria seu absēn nō obstān ad
ad h̄mōi electōnis. electiqz psonē cōfirmationē put iustū fuerit
procedemus. De executōne vero p̄sentū. nūcij nostri in hac par
te iurati stabimus fidei et relatōm datum pata rē.

Cōmissio ad officialē ut abbas ele

ctus. Et p̄i auctoritate cōfirmetur

Cristofferus rē. Venerabili et egregio p̄fratri nostro sincere de
lecto fidei n. officiali nostro pata. Salutē in dño vacāte iāp̄i
dem Abbacia monasterij talis loci n. per mortē quondā n. vlti
mi et immediati rectoris eiusdē Prior totusqz cōuentus mona
sterij p̄dicti Cōsiderān picusosam esse diutnā eccliarū seu mona
steriorū vacatōez. Termio et die ad hoc statutis in vñū pueniēn
Et spūsserū grā inuocata ad futuri abbatis electionē pcedēn. de
uotū et religiosum in xpo fratrē nobis dilectū n. eiusdē mona
sterij p̄fessum in abbate suū et monasterij p̄dicti elegerūt put in
h̄mōi electōnis decreto. coram nobis exhibito. et tibi cum pñti
bus p̄stando clarius vidimus cōtineri. Quare nobis fuit h̄uili
ter supplicatū. q̄tenus ad h̄mōi electōnis cōfirmationē nostra
auctoritate ordinaria dignaremur pcedere. Nos itaqz cōsiderān
scdm aplm. nemī cito manus iponere debere sed prius electionē
electiqz psonā ac merita ut cōuenit examinare. Et qz in pñtiarū
varijs p̄pediti negocijs. rebus h̄mōi psonaliter intēdere nequim
mus. de tua legalitate et industria in dño plurimū cōfideñ. In
virtute obediēcie cōmittimus et inūginus. q̄tenus n̄ris vice
et auctoritate per modū Crīde seu p̄clamationis noīe oēs et sin
gulos sua cōmūter vel diuisim itēresse putātes. Seu p̄tra h̄mōi
electionē psonāqz electi excipe seu opponere volēn ad certū diem
per te statuendū euoces pñtiā. Quo adueniēte si electionē h̄mōi

personas electi per diligentem examinationem canonicam et ydoneam re-
pereris. Eadem nostra auctoritate ad electionis confirmationem prece-
dentes et concedere tibi plenam et omnimodam facultatem et auctoritatem
in eadem causa omnia et singula faciendi et exequendi que in premissis et
circa ea quolibet necessaria fuerint et opportuna, nostram in eo
exequendi voluntatem. Datum. etc.

¶ Practica et ordo confirmandi electum in platum. etc.

¶ Adueniens terminus et dies In crida per confirmationem statutis con-
parere procuratore siue promotore electionis prestandum confirmatore per tri-
bunali. Primo narret per eundem procuratorem modum vacationis ecclesie
puta per mortem vel resignationem siue cessionem etc. Traditio corporis ec-
clesiastice sepulture Tandem tractat premissi ad electionem celebra-
dam. preposito termini et celebratio electionis preteritio decreti cum petitione
que legat. ¶ Item postea narret quod episcopus aut eius promissarius Crida
decreuerit etc. Que legat etc. Qua lecta procurator qui illa facit ac-
cusat preteritiam non preteritum petendi ad electi confirmationem prece-
di. Et fiat etiam proclamatio in vulgari. Pontifex siue confirmator post
pausam subiungit. Ex quo in termino per nos preposito nullus apparet op-
positor vel contradictor reputamus non preterites esse preterites et des-
cernimus in preteritia absentium seu opponere non volentium ad preterita-
ri siue electi confirmationem per nos fore precedentem. ¶ Illo facto prepositus de-
putat examinatores qui electum ad partem recipiunt et examinant.
Quo examinato examinatores preterant cum pontifici de abilitate et
ydoneitate testimonium prebere. post que prepositus subiungit. Ex quo abi-
lis et ydoneus est ad electionis confirmationem precedentem. Deinde dicit. Ele-
cto ut iuret iuramentum platum perficiendorum solutum et consuetum flet-
is generibus. sub hac aut consimili forma.

¶ Forma iuramenti per electum in eius confirmatione prestandum
Ego fidei professus et electus monasterii beate marie in n. ordiis S. Benedicti
eti parat. dioc. iuro et promitto suare obedientiam et reuerentiam subre-
ctionem et fidelitatem meam mee parat. ecclesie et reuerendissimo in christo
patri et domino d. Episcopo eiusdem. omnibus suis successoribus canonice substitu-
endis. Nec ero in consilio vel in facto ubi de suo vel ecclesie sue damno
vel periculo agitur. vel quod meum aut viam perdat. ymo omnia consilia sibi
et ecclesie sue preteraria fideliter et sine dilacione pandam. Et eas nunc
cios et mandata sua recipiam et exequar cum omni humilitate

Bona monasterij mei eo incōsulto nō alienabo. sed alienata p
posse reducā Regulā scī Bñdicti p me seruabo et a frībus meis
seruare pcurabo. Sic me deus adiuet et scā dei euāgelia ¶ Po
stea pontifex confirmet cum forma sequenti ita dicendo.

Forma pfirmatōis electi in plātū

Quia electionē de te factā in abbatē monasterij brē n. in n. ordi
nis scī Bñdicti nre pata. dioc. vacātis ad pñs p mortē n. quon
dam vltimi et imēdiati abbatis 7 plati eiusdē. inuenimus cano
nice celebratā. nullūq; canonicū obsistere seu obstare impedimē
tum ppter qd̄ ipius electōis approbatō et cōfirmatio debeat in
firmari seu quolibz retardari Idcirco inuocato dei noīe et aucto
ritate ipius oīpotentis dei. ipam electionē de te in abbatē factā
approbamus et cōfirmamus p̄ficiētes te n. p̄fessum in n. ordinis
scī Bñdicti in abbatē et plātū p̄fari monasterij brē m. Curā aīa
rūmplebis tibi subiecte Necnō iurisdictionē et administrationē
spūaliū et tēporaliū tibi plenarie p̄mitterē. teq; per annuli tradit
ionē vt moris est inuestimus de eadem In noīe pa. et si. et ss.
¶ Quibus finitis perat nouus abbas sibi decerni lēas oportūas
sue cōfirmatōis sub forma sequenti.

Confirmatio abbatis per Ep̄m.

Cristofferus dei gratia Ep̄s pata. Honorabili deuoto sincere
dilecto fratri n. Electro monasterij brē n. in n. ordinis S. Bñ
dicti nostre dioceſ Salutē in dño Jam pridē puta. .xx. mensis
may dum monasteriū p̄fātū per decessum olim n. nouissimi et
immediati eiusdē abbatis pastoralī solatio fuisset destitutū Re
ligiosi in xpo dilecti frater p. prior n. Senior totus q; cōuentus
monasterij p̄dicti. p̄uide pensā q; dispēdiosa soleat esse mona
sterijs viduatis diutina vacatio Qd̄q; exinde monasteria talit
er viduata tum in spūalibus tum etiā in tēporalibus teste expe
rientia que rerū cūctarū est efficac̄ magistra. plurima dispendia
paciātur. post scīspūs inuocatā gratiā de futuro iporū plato et
pastore solliciti in vñm p̄ueniē ac in tuā psonā suarū mētū oī
los dirigentes Te in iporū et monasterij p̄dicti abbatē et plātū p

enter indignū Nam tales ea vice sunt ipso iure eligēdi p̄tate priuati, ut in c. Cū in cūctis Et idem est etiā si peccauerūt postulo
lando ut in c. scriptū e. ti. Et hoc est verū qñ facta noīatōne se
quuntur electio vel postulatio Secus si nō sequitur qz tunc nō es
sent ppter hoc priuati, ut in c. Perpetua e. ti. li. vj. Ex his ergo
Nota q peccātes in forma sunt priuandi p̄tate eligendi, sed pec
cantes in materia sunt ipso iure priuati Unde jmo. dat regulā
Qd cum electio p̄nūciatur nulla vicio p̄sone semp eligētes scien
tes viciū sunt priuati, ut in c. Cū in cūctis e. ti. ¶ Nota casus
quos jmo. et host. enumerat in quibus quis est priuatus ipso iure
p̄tate eligendi. Primus cū eligit per laicāle abusum ut in ca.
Quisquis e. ti. Secundus cum eligit semel reprobātū, ut in c. gra
tum de postul. pla. Tercius cum eligit ineligibile ut in c. j. mo
tuit e. ti. Quartus cū eligit postulandū ut in c. Bone e. ti. Quin
tus cum eligit ex cōmunicatū vel suspēsū ut in c. Cū c̄lectus
de cōsue. Sextus cum non eligit infra tēpus iuris, ut in c. Ne
pro defectu e. ti. Septimus qñ postulat post appellatiōē ut in
c. Bone e. ti. Octauus cum eligit laicum ut in c. massana e. ti.
¶ Sed an eligentes postulabile peccent in materia ut dicantur
priuati ipso iure. Dicit jmo. q sic Sed jo. an. cōtra dicunt doc.
q si propter crimen est ineligibilis. prima opinio est vera. ali
as scda Si vero postuletur eligēdus tunc non peccatur in ma
teria sed in forma ¶ Sed quid si eligentes sunt priuati p̄tate eli
gendi Est ne necessariū q declarētur priuati anteq̄ sine eis p̄ce
datur ad electionē. jmo. c. cōsiderauimus e. ti. tenet q non Et
dat regulā q non vocatis illis qui sunt priuati electio tenet Et
idem est ut ipse dicit non vocatis illis qui non habent potesta
tem eligendi. dūmodo non sunt quasi in possessione eligendi.
Item religiosi mendicantiū si se transferant ad non mendican
tes non habent eligere, quia non habent vocem nec locum in ca
pitulo. et si ab alijs eis p̄cedatur ut in cle. j. de regula. et transcū
Sed quid si admittantur ad eligendū supradicti qui de iure nō
possunt eligere scilicet impuberes vel qui non sunt in sacris. vel
non professus vel cōuersus vel qui transiunt a mendicātibz &c.

Dicunt doc. q. ppter ea nō viciat electō. tñ voces eorū nō cōputāt
q. nō pnt eis eligētes cōicare voces etiā si velint Et eadē ratōe
in tales nō pnt cōpmitri Sz si admitterent sciēter ad eligendū il
li qui sunt priuati vocibus qui peccauerūt in materia vel in for
ma vel qui aliter sunt priuati tunc bñ cōputatētur eorū voces qz
eligētes pnt si volūt eis cōicare voces Et eadē ratōe in tales pnt
cōpmitri Sz quid si intersunt electōi aliqui puta doctores religio
si vel alij nō vt dent voces s. ad cōsulendū videndū aut testifi
candū rē. Dic q. ppter ea nō viciat electio Et habet hoc cōmūis
practica hodie religiosorū qui in electōibus platorū suorū vocant
ad se doctos et exptos viros vt eos in psecutōe electōis dirigant
et informēt. atz de bono processu testificētur Et cū hoc fieri con
tingat tūc in decreto electōis añ s. sane. addiciat sequēs clausula
Et ad puriorē et maturiorē huius negocij prosecutionē pariter
et directionē etiā vocauim⁹ ad nos venerabiles n. et n. decretorū
doctores et n. et n. notarios rogatos et rēq̄sitos. vt hmoi electōis
notarij atz scribe existerēt. Sane post diuersos rē Itē in electō
nibus vota icerta et cōditōnata eligentiū nō valēt et debēt hñ
pro nō adiectis puta cōsentio in talē in quē talis cōsentit vel si
petrū habere nō potero cōsentio in iohēm et filia. vt in c. in elec
tōibus e. ti. li. vj. Itē cōsuetudo auferēs libertatē eligendi non
valet Et sic nō valeret cōsuetudo. q. electio depēderet a volumi
tate principis vel alterius Ita q. esset cōsuetudo q. mortuo pla
to caplm nō prius pcedat ad electionē nisi princeps pscenciat rē
talis cōsuetudo nō valeret. qz tolleret libertatē eligēdi. Secus si
cōsuetudo restringit electores ad certū collegiū vel certū genus
psonarū Sicut dicim⁹ in mēimōnio in quo requirit⁹ plena liber
tas et tñ restrictū fuit ad certū genus psonarū qz cū fidelibus. hec
panoz in c. cū terra de elec ¶ Deinde quero q̄s debet eligi Rñdeo
eligēdus est doctior et sanctior ac melior cuius cōparatōne ceteri
grex dicātur. viij. q. i. si ergo Vrrū peccet mortaliter qui non eli
git meliorē illi plarōi sñm iudiciū sue cōscie Rñdeo sñm henri. de
Can. in 4 quol. q. 32 Qd qui eque facili ter pnt eligere meliorē ad
illā plationē seu officiū. si solūmodo ideo nō eligit meliorē qz nō
vult q. peccat mortaliter in quacūqz electōe Si vero ideo non
eligit meliorē sñm iudiciū sue cōscie ex aliq̄ affectōne. puta qz est

viā pmissi limitati seu formā pmissi mixti elegerūt. vel serui-
 timj cōcorditer elegerūt. put in hmoi tue electōis decreto. coram
 nobis exhibito et pducto. ac manibus oim eligentiū subscripto
 clarius vidimus ptineri. Hinc ex iniūcto nobis pastoralis offi-
 cij sollicitudine Incomodis siue dispēdijs p̄fari monasterij. put
 expedit p̄ne p̄sulere et p̄uidere cupien Crida siue p̄clamatōe so-
 lem debita p̄missa Tā electōis formā q̄ electi p̄sonā examinari
 fecimus put debim⁹ diligēter Et cū post debitā singulorū in-
 quisitiōnē et exāmiatiōnē electiōnē ipam fm iur̄ p̄missis disposi-
 titiōnē canonicā recepsem⁹ Tandē exinde q̄ntū valemus et pos-
 simus approbam⁹ Et in dei noīe cōfirmam⁹ Verū q̄ et tuā p̄so-
 nā tā religiositate vite q̄ lēaz scia etatis maturitate morū gra-
 uitate Et S. B̄ndicti reglā iuenim⁹ operēter instructū ac plus-
 timū p̄mēdatū p̄terea q̄ in termino corā nobis lēis n̄is patētib⁹
 p̄emptorie p̄fixo. nullus p̄radictor seu oppositor p̄paruit qui p̄
 interesse suo siue alias quolibet cōtra p̄fate electōis formā aut
 tuā p̄sonā oppo. n̄ere velit seu cōtradicere Hinc de tua industria
 legalitate et habilitate haut parū cōfideū. Te regim⁹ et abbacie
 sepedicti monasterij in n. ex plenitudie n̄re auctoritatis ordina-
 rie et certa scia n̄ra duximus p̄ficiendū. ac te in p̄latū et abbatē
 eiusdē monasterij eadē auctoritate p̄ficimus ratificam⁹ appba-
 mus Et p̄ntis scripti p̄ocurio p̄firmam⁹ inuestiētes te p̄ annu-
 li traditionē vt moris est. de dignitate abbaciali eadē Curam
 aīaz et administrationē sp̄ualiū et tpaliū ipius p̄lature tibi ple-
 narie cōmittē. In noīe p. et f. et ff. Amen Hāz quibus n̄m si-
 gillum appensum est testimonio lēaz Datum pata. rē

Pars tertia de psonis eligentium

et electi

Et cō principaliter videndū est de psonis eligentiū
 et electi Circa qd̄ p̄mo querit̄ quis nō p̄t eligere vbi
 Nota q̄ de iure cōmū nō p̄t eligere excoīcatus maio-
 ri vt no. de appella. cōstitu. Secus si mīori de ele. ex
 cōmū. mī. c. fi. Itē nec suspēsus vt in c. cū dilectus de cōsue. Itē
 nec interdictus vt in c. cū iter de elec. Itē nec ille qui sciēter cele-

brant in loco interdicto. ut in c. Is qui de sen. ex. li. vj. nā talis est irregularis ut ibi dicitur Et est speciale in hac irregularitate qd nō possit eligere ut ibi Secus in alijs irregularitatib⁹ de quib⁹ hoc nō est exp̄ssum Itē nec eligere p̄nt illi quib⁹ iterdictū est eligere absq; superioris licētia. ut in d. c. cū inter Itē nec layc⁹ ut in c. quisquis et c. massana de elec. Si vō talis scz excoīcatus maiori interdictus suspēsus vel laicus sciēter admittant ad electionē nō valet electio Vñ nota qd si se ingerāt electōi tūc si hoc est notoriū nō debēt admitti Et si admitterētur scienter electio nō valeret ut in d. c. massana et de p̄cur. cōsulti Secus si ignorānt Qd si expelli nequeūt ppter scādaliū vel ppter potentiā eorundē tūc p̄nt admitti cū ptestatōne scz qd nō intendūt qd voces eorū valeāt Si autē nō est notoriū sed bñ posset legitime pbari. tunc nō si nō p̄nt expelli tūc vrs̄ sūt cū ptestatōne admittātur. Si vero sit oīno occultū tūc sine difficultate sunt admittēdi ut notāt Imo. et Host. in c. illa de elec. Sed quid si maior pars scienter admittit excoīcatū sed minor ignorat. dicit Imo. in d. c. illa qd nō valet electio Secus si minor pars scienter admittat et maior ignorat qd valebit. et est ratio. qd qd maior pars facit totū capl'm facere videt Et nō. s̄m doc. ibidē qd qñ scienter admittit excoīcat⁹ licz nō valeat electio nō tñ ppterea admittētes sūt priuati iure eligēdi qd hoc nō repit exp̄ssum in iure Item Nota s̄m Imo. ibidē qd si oēs sunt excoīcati pter unū ille poterit eligere. qd totū ius capli residet in illo Itē nō p̄nt eligere pupilli siue ipuberes Itē illi qui nō sunt tacite vel exp̄sse p̄fessi nec cōuersi ut habētur hec oīa in c. ex eo. de elec. li. vj Itē nec furiosi nec mēte capti quā diu eodē morbo laborāt quia tales carent discretōe Secus si ad sanam mentē redeant p lucida internalla Vñ sanitatis tpe admittūtur at. ad hoc. vij. q. i. qñis triste Itē vocē nō h̄nt qui nō sunt subdiaconi. nec in eligēdo nec in alijs factis capli. etiā si ab alijs libere cōcedat ut in cle. hy qui de eta. i qua Itē nō p̄nt eligere illi qui peccauerūt nō eligēdo infra tēpus statutū a iure ut in c. ne p defectu de elec. Item nec illi qui peccauerunt in forma electōis qd debēt priuari p̄tate eligēdi. ut in c. qd ppter de elec. Tñ ante priuationē bene p̄nt eligere et valet electio ut dictū est supra Item nec illi qui in noiātōne elegerūt sci

steriū sine licētia sui superioris petita et obrenta ipso iure electio es
set nulla Quā licentiā solus platus. sine licentia capli sui pr dare
vt in c. si religiosus de elec. li. vj. Silt fallit in pdicatoribus mi
nionibus et alijs mēdicātibus. qui etiā de licētia suoz platorz elec
ctōm postulātōni pnsioni seu vocatōni extra admīstrationē
sui ordinis in discordia celebrare cōsentire non pnt aliter est irri
tum et inane c. quorundā c. ti. li. vj. Tercio peccat moraliter qñ
per viā illicitā refugit puta abscindēdo membrū nisi ex speciali
instinctu spūssancti Si aut nō cogitur per obedientiā nec inmi
net p̄babile periculū ecclie si refugit ppter pigriciā per viā licitā.
sic peccat venialit Si hō p hūilitatē reputās se idignū sic meret̄

Quarta pars practice de mattria postulatōnis.

Quarto et ultimo videnda sunt aliqua quantū ad rem
ptinet de materia postulātōnis Vbi Nota primo q
postulatio scdm panoz. e. ti. sup Rebecca Est quedā
gratie petitō supiori facta de pmouēdo aliquē ad pla
tione ad quā de iure cōmuni ppter defectū aliquē vel impedimē
tum eligi seu promoueri non poterat Et intellige de defectu qui
non est peccatū siue viciū in eo. ita q non reddit postulatum
oīno inabilem. vt puta si habet defectum in etate. vt in c. Cum
nobis. c. ti. § penul. et vlti Item si sit defectus in ordinibus. vt
in c. dudum § si. de elec. Item si sit defectus in natalibus de elec
inuotut Item si sit alteri plātōni obligatus Item si sit alicui
interdictum vt non possit eligi non tamen propter viciū per
sone. tunc postulari potest et In his et similibus defectibus po
stulari pmittitur sed eligi prohibetur vt in c. si de postula. prela.
Et ex hoc tacite infertur differentia inter electionem et postu
lationē. Nam postulatio inuititur gratie vt in c. penul. co. ti.
Electio vero inuititur iuri Vnde ille qui de iure potest eligi nō
debet postulari Et si electores illum postulant nihil agunt quia
debent prouidere ecclesie de meliori quem possunt et meliori mo
do vnde illi qui eligunt consentiūt in electum vt in sponsum et
p electionē iniciat viculū mrimoniales vt in c. si. de trāsla. pla.

Sed illi qui postulāt nō cōsentiūt in postulātū ut in sponsū
nec iniiciat aliqd cōiugiū sed vota sua dirigūt in supiorē ut supe
rior de grā debeat admittere postulātū ¶ Secūdo quero q̄nter
debet fieri postulatio Pro quo nota q̄ duplex est postulatio scz
solēnis et nō solēnis Solēnis dicit q̄n postulāt ab eo qui p̄t sup
om̄i impedimēto postulati dispēsare et p̄ cuius admissiōe cōsequi
tur postulatus plenū ius Ita q̄ admissio facta per supiorē habz
vim electōis et cōfirmatōis In tali solēni postulatiōe debet ser
uari forma cōciliij generalis de elec. qz ppter Debet em̄ p̄ viā scru
tinij vel cōpm̄issi aut diuine inspiratōis ip̄a postulatiō celebrari.
Et que in ip̄is formis cū per eas eligūt sunt seruāda. eadē in ta
li solēni postulatiōe sunt seruanda Vñ per vñū debet fieri h̄mōi
postulatio et per verba singlaris n̄m̄eri sicut fit in electōe Et p̄
eā cōsequit̄ postulatus ius ac si fuisset electus et cōfirmatus. vñ
ea admissa nō idiget alia electōe neqz cōfirmatōe ut in c. ij. c. ii.
S; nō solēnis Nō solēnis postulatio dicit q̄n postulāt ab eo q̄
nō p̄t dispēsare sup̄ oī impedimēto postulati. et p̄ cuius admissiōe
nō cōsequit̄ postulatus ius plature s; habilitat̄ ut possit eligi. et
in tali postulatiōe nō requirit̄ q̄ postulātes obsuēt aliqz formā
de p̄dictis. s; sufficit q̄ insimul cōgregati de p̄sona cōueniāt pos
tulāda. ip̄amqz ab eo postulēt qui prātem habet postulationē
h̄mōi admittēdi. vñ per eōdē ab eo ut det licentiā illum eligēdi.
Quo casu post talē postulationē factā et admissā debet eligi solē
niter. eritqz talis electio ab eo ad quē ptinet cōfirmāda Exēplū
canonici volūt eligere monachū in ep̄m. s; qz nō p̄t monachus
cōsentire sine licentia abbatis ut in c. si religiosus de elec. li. vj.
Canonici postulāt ab abbate ut cōcedat eis illū monachū. Si
em̄ abbas cōsentit hec admissio postulatiōis nō habz vim electō
nis sed debet de nouo eligi et peti cōfirmatō electōnis. qz abbas
nō habet prātem p̄uidendi eccl̄ie cathedrali Et licet sit in arbi
trio postulantiū utrū velint solēniter vel nō solēniter postula
re Tñ utilius est q̄ postulatio solēniter celebret̄. vbi ille ad quē
spectat cōfirmatio seu ip̄ius postulatiōis approbatō p̄t impedimē
tū qd̄ est in postulato totaliter remouere. Etiā ideo qz minus
solemnis postulatio non tribuit aliquod ius sed tantum abili
tat. Sed per solennē acquiritur ius postulatio ut dictum est.

sibi inimicus ille melior, vel qz minus ydoneus est sibi benivolus
 et hmoi Tunc distinguendum est an electio sit de maiori dignita-
 te puta papatu epatu, et sic de oibus cura aiaz habentibus et sic
 peccat mortaliter ar. c. nihil de elec. Si vero sit de alijs electio-
 nibus erit pcr m voiale, dummo sit dignus Hoc est qz no habeat ali-
 ud canonicu impedimentu Nec obstat qz dicit in c. cu oli et c. dile-
 cti et c. cu inter canonicos et ibi glo. c. ti. qz sufficit si sit dignus
 qz Rndet S. T. vi. quol. q. vi. qz ista intelliguntur quo ad foru
 pntiosu in quo no repbat electio dummo sit dignus Ite subdyaco-
 nus etia pt eligi in epm vt in c. a multis de eta. et qua. Ite ab-
 bas exepus pt eligi in epm siue in abbatē eiusdē regule et habi-
 tus Sed non pt trāsire nisi de licētia pape vel legati de latere si
 sit in pincia vt in c. si abbatē de elec. li. vi. Religiosus quoqz li-
 cet no expsse professus, etia si sit solū nouicius pt eligi ad epatū.
 vt in c. nullus e. ti. li. vi. siue eligat in secl'aribus siue reglaribus
 ecclesijs, ad platurā tñ siue vel alterius religionis no pt eligi nisi
 expsse professus vt ibi dicit. Nullus aut religiosus pt eligi in
 abbatē vel platum alterius religionis vel habitus. Qd si secus
 actū fuerit eo ipso est irritū et inane vt in cle. j. e. ti. S; quis
 non pt eligi Ad hoc dico qz de iure non pt eligi excoicatus ma-
 ior excoicatioe vt in c. cōstitutis .j. de appell. Ite nec excoica-
 tus minor excoicatione qm si sciēter electus fuerit cassanda est
 eius electō. de cle. exco. munis. c. si. Ite nec suspēsus nec interdictus
 qui interdictū non seruauit c. j. de postul. pla. et c. cu dilectus de
 consue. Ite non pt eligi qui sciēter celebravit in loco interdicto.
 vt in c. Is qui de sen. ex li. vi. Ite nec criminosus vt in c. j. et. ij.
 e. ti. Ite nec symoniacus vt in c. sup eo e. ti. Ite nec homicida.
 de exces. pla. c. ex lris Ite nec bigamus vere vel iterptatiue. vt
 de biga. per totū. Ite nec perinrus de inreura. querelā Item nec
 infans de exces. pla. c. inter dilectos. Ite nec sacrilegus vt in
 c. venerabilē e. ti. Item nec is qui electionē de se facit per secula-
 ris ptatis abusum psumpsit consentire vt in ca. Quisquis e. ti.
 Item nec vsurarius de exces. pla. inter dilectos. Ite nec concubi-
 narius manifestus vt in c. vñ de cehi. cle. et muli. Ite nec epi-
 lenticus vt in c. cu inter canonicos Ite nec irregularis qz talis est
 oīno inabilis Ite qui celebrat excoicatus vel suspēsus aut iterco-

dictus existens nec est cū eo dispensatū vt in c. cū eterni. de re.
iudi. li. vj. Item nec religiosus qui audiunt leges vel phisicā nec
est cū eo dispēsātū vt in c. sup specula ne cle. vel mo. Itē nec ille
p̄t eligi qui ppter viciū p̄sone semel rep̄batus fuit c. sup eo c. ti.
Secus si cassata fuit electio ppter viciosum p̄cessum c. i. motuit
c. ti. Item nō p̄t eligi religiosus qui trāsiuit de ordine mendicā
tium ad nō mendicātes vt in cle. j. de regula Item qui non est
de legitimo m̄rimonio natus vt in c. i. motuit c. ti. Item qui nō
est sufficiētis etatis et l̄tature vt in c. Cū in cūctis c. ti. Itē si est
ep̄us q̄ nō p̄t eligi ad aliā dignitatē sed debet postulari ca. si. de
postul. p̄la. Item nō p̄t eligi ille qui requisit⁹ anteq̄ esset electus
cōsensit electōi de se faciēde. q̄ p̄sumit ambitiosus vt in ca. Cū
post petita et c. officij c. ti. Item nec eligi p̄t qui habet aliqd̄ im
pedimentū ordinādoz que ip̄edimēta ponit apl̄s. j. ad Thimo.
iij. et ad Titū. j. vt si sit vinolētus. iracundus. sup̄bus. neophi
tus &c. ¶ Circa hec quero utrū electio de tali habere aliqd̄ p̄dicto
rum ip̄edimentoz sit nulla ip̄o iure R̄ndetur q̄ sic excepto si sit
malus et male vite et si est excoīcatus minori excoīcatōe q̄ tūc
est cassanda electio vt patet in d. c. si. de cle. ex minus. Et electo
res sunt priuati ip̄a vice eligendi p̄tate et suspensi t̄tēnio ab ec
clesiasticis b̄nificijs ip̄o facto vt in d. c. cū in cūctis Item electo
res q̄ cito p̄nt comode. debēt electionē p̄ntare electo ac petere ei
us cōsensum quē electus infra mēsem a die p̄ntatōis tenet p̄sta
re aliter est nulla ip̄o iure nisi sup̄ioris requirat assensus vt in c.
q̄ sit de elec. li. vj. ¶ S; utrū electus teneat cōsentire R̄ndetur
scdm̄ doc. in c. si electio c. ti. li. vj. q̄ sic alias peccat mortalit̄ sm̄
Arch. si putat se dignū ad platuram et illā sibi oblatā nō accep
tat. viij. q. j. in scripturis qd̄ credit utrū jo. an. qm̄ non est eque
ydoneus p̄ quē illi ecclie possit cōsuli Scdm̄ vero Richar. an. iij
quol. q. xvj. dico q̄ in trib⁹ casib⁹ tenet cōsentire sub pena mor
talis p̄c̄i. Primo qm̄ a sup̄iori p̄ obedientiā cogeret de renū. n̄
si cū pudē Scdo qm̄ sm̄ iudiciū sue p̄scie videt sibi verisimiliter q̄
nō est qui velit et possit salutē aīaz p̄curare quā ip̄e posset. et ex
hoc videt p̄babiliter ecclie imminere notabile dispendiū et p̄iui
lum nisi assenciat d. c. in scriptur et c. olim e. cā et q. Fallit hoc
in religioso qui si cōsentiret electioni de se facte extra suū monas

¶ Tercio quero a quo sit aliquis postulandus Rñdetur q̄ ab eo qui potest dispēsare in tali defectu seu impedimēto Vñ si sit eps a papa postulandus est vt in c. si. e. ti. Si vero paciāt defectū in ordine vel etate debet postulari ab eo qui in hac parte dispēsare potest. Vñ si aliquis. xx. annorū postulet ad dignitatē sine cura ab ep̄o potest postulari Si cū cura a papa Si vero sit defectus q̄ est clericus aliene diocēsis. vel subest alteri vt religiosus et huiusmodi. nō oportet q̄ postulet sed eligi potest. vt no. in c. Cū inter de elec. et per Jo. an. in c. nullus c. ti. li. vi. ¶ Deinde Querō quis potest postulare Rñdetur s̄m host. q̄ qui potest eligere vt in c. Bone. ij. et c. Immutat de elec. et per totū c. ti. Et valet postulatio et admittit si concors fuerit sc̄z si ab oībus fiat. vel si due partes cōsentiūt q̄ tunc idem est ac si oēs cōcordarēt sc̄dm host. de elec. c. scriptū S̄ si. aliter nō facit iniuriā supior si nō admittit d. c. Bone alias sic panor. tñ in c. Bone j. tenet cū Soffre. q̄ sufficit maior pars vocū ¶ Sed quis est postulandus vel non Rñdet sc̄dm host. Primo nō potest postulari criminosus puta p̄iurus homicida vel inobediēs. tales em̄ nec eligi nec postulari p̄nt. vt in c. j. et. ij. e. ti. Item nō p̄fessus tacite vel expresse non postulat in regulare p̄latū. sicut nec eligi de elec. cū causam. et c. cū ad nostrā Nisi necessitate instāte q̄ tūc posset dūmodo in regula fuerit cōperenter instructus. vt no. de elec. cū monasteriū et c. officij Item nō postulat epilēricus sicut nec eligi de elec. cū inter. nisi forte sit liberatus ita q̄ iam per annū fuerit liber. xxxij. dis. cōmūiter Itē nec mutilatus q̄ talis oīno inabilis est vt in c. exposuisti de corpo. viri. Item nec bigamus nec irregularis q̄ talia et filia oīno inabile reddūt. Sed si sit defectus qui non reddit oīno inabile admittitur postulatio Ideo postulari potest ille qui habet defectum in etate Similiter in ordine Similiter in natalibus vt dictū est supra ¶ Item postulātes scienter indignū sunt priuati ip̄o iure p̄tate eligendi et postulandi vt in c. ij. e. ti. Et sicut p̄tās partis delinquētis residet in aliā partē non deliquentē in eligēdo indignū ita et in postulādo ¶ Vtrū postulātes possint variare Rñdet sc̄dm panor. in c. Bone. ij. de elec. q̄ postq̄ postulatio est p̄ntata romano p̄ticipi. nō p̄nt po-

ſtulan̄tes ab ea recedere et aliū eligere vel poſtulare Sz debēt poſtulan̄tes expectare iudiciū pape ſup̄ admittēdo vel imp̄bādo illā poſtulationē Et idē dicūt doc. cū p̄ntat̄ alteri ſupiori qui p̄t illū admittere. ne ſeꝝ p̄trariū agēdo videant̄ illudere ſupiori. et ex hoc infer̄t a p̄cōtrario ſenſu q̄ anteꝝ poſtulatō ſit p̄ntata ſupiori. p̄nt poſtulan̄tes variare inuito poſtulado Adeo q̄ dicit Inno. q̄ nūciū miſſus ad poſtulationē p̄ntandā ſupiori p̄t reuocari anteꝝ poſtulatō ſit p̄ntata. tum q̄ ſufficit q̄ reuocatio puenit ad ip̄m nūciū vel p̄curatorē. tum ex quo poſtulatō nō eſt p̄ntata admittit̄ variatio Et ex hoc habes vnā differentia quā ad facultatē variādi inter poſtulationē et electionē Nā in electōe nō admittit̄ variatio poſt publicationē ſcrutiniꝝ vt i. c. publicato de elec. Sz in poſtulatōe admittit̄ variatio q̄ntūcūq̄ ſcrutiniū ſit publicatū et poſtulatō inde ſecuta Satis em̄ eſt q̄ nō ſit ſupiori p̄ntata Ratio diuerſitatis eſt q̄ p poſtulationē nullū ius acquirit̄ poſtulado cū ſit inabilis Vñ nō habet de quo cōquerat̄ nec ſupior p̄t cōqueri ex quo ſibi non eſt facta p̄ntatio. Itē ſi ſupior et poſtulan̄tes cōueniūt ſine cōcordat̄ admittit̄ variatio etiā ſi poſtulatō ſit p̄ntata ſupiori Nec habet poſtulan̄s de quo cōquerat̄ cū ius nō ſit ſibi queſitū. Quid aut̄ ſi feciſſet aliquas expēſas p̄fert̄ cū cōſenſu poſtulantū. pone q̄ poſtulan̄tes aliquē poſtularūt qui p̄parauit ſarcinulas ſuas et emit equos vt iret romā et fecit magnas expēſas Nūquid p̄t illas repetere ſecuta variatōe Inno. et p̄mūter doc. ſequētes dicūt q̄ nō. q̄ cū nō h̄er̄t ius fecit illas nō ſine nota ambitōis. et ſic iniuſte illas fecit quare nō p̄t eas repetere ¶ Itē ſi poſtulatō nō admittat̄ nō laſcit̄ interī tēpus ſi fuit ſolēnis q̄ hoc eſt inſtū impedimentū. vt in c. ſi electio de elec. li. vj. Et ſic repulſo poſtulado habebūt poſtulan̄tes integrū tēpus. ſicut cū nō admittit̄ electio p̄pter vicū electi. vt ibi dicit Si v̄o nō fuit ſolēnis. h̄nt reſidū tēpus. vt no. Cōpoſ. in c. j. de poſtul. pla. In ſolēni aut̄ poſtulatōe conficiatur decretū poſtulatōis ſub hac forma

Forma decreti in ſolēni poſtulatōe

ad papam. cum p̄ceditur per viam ſcrutiniꝝ

Sciſſimo in x̄po p̄ti et dño n̄ro dño Innocētio diuina p̄uidētia

72. ut in decreto cū pcedit p formā scrutinijs vsq ad S sane vbi
 sic iūge ¶ Sane post varios et diuersos et tractat⁹ iter nos ha
 bitos 72 retētis oib⁹ alijs vsq ad S Deinde p̄fati scrutatores por
 testatē sibi traditā exequi volē Secretis et singillat⁹ vota cum
 eoz examinauerūt et in scriptis redacta moy in p̄mū publicauē
 runt Et collatōe p eos habita diligētī reptū est oēs vel maiore
 partē in venerabilē virū G. ppter defectū sacri ordīs postulandū
 cōsensisse Quā postulationē p. vnus ex scrutatorib⁹ de man
 dato oīm celebravit ac etiā solēniter publicauit. 72. Quare Britu
 dini v̄re duxim⁹ vnanitē et deuotissime supplicandū q̄tū post
 tulationē ipam de benignitate et grā sedis aplice admittete ⁊
 approbare dictūq postulatū in ep̄m nostrū et ecclesie nostre per
 sanctitatē vestrā cōcedere dignemini 72.

Forma decreti postulatiōis cū pceditur per viā cōpromissi
 Ceterū si fiat postulatio p p̄missum tūc retētis oib⁹ alijs vsq
 ad S Sane vbi sic iūge. Demū post varios ⁊ diuersos tracta
 tus inter nos habitos. in tres ex nobis vicz n. et n. et n. p̄tatem
 p̄ndēdi de pastore ipius ecclie vnanitē trāstulim⁹ Qui talē n.
 virū vtiqz honeste p̄uersatōis sufficiētis lēature 72 In ep̄m et
 pastore ipius ecclie postulatū ppter sufficiētis etatis defectū 72
 Quā postulationē alter eoz suo et alioz ac n̄o noīe in p̄mū
 publicauit ac in scriptis p̄nūciauit 72 Quare Britudī v̄re 72 v̄s
 Has formas lat⁹ et meli⁹ p̄sequere ex his q̄ supra in forma decre
 ti cuiuslibz electōis cōtinēt Itē fm Specu. e. ti. postulatiō publi
 cāda ē caplo nō pplo vt pbat in c. in causis ⁊ postmodū d elec.
 tū fm Jo. an. p̄suetudo suat p̄trariā Itē cū electores p̄babiliter
 dubitat an aliq̄ sit eligēd⁹ aut postulād⁹ dicāt Eligo et postu
 lo put melius de iure valere p̄t Nō aut sic eligo postulādō. et po
 stulo eligēdo aut eligo postulādū seu postulo eligendū Aut eligo
 in postulandū vel postulo in eligendū. qz iste forme sunt a iure re
 p̄bate. vt habet in c. vno de postul. p̄la. li. vj S3 dūtaxat in du
 bio iurē prima forma admittit vt ibidē dē Vtrū postulātes aut
 eligētes incognitū saluēt p̄sciam Rūdit panor in c. bone mēdīe
 ij. de postul. p̄la. q nō p̄tē. ibidē qui vult vt plenā habeāt noti
 ciā limitō h̄ vlt p̄ se vlt p̄ eos cū q̄b⁹ p̄uersat⁹ ē vt in c. scriptū e. ti

¶ Ultimo Nota q tres sunt modi puidendi ecclesijs vacatibus
 Nam primus est per electionē Secundus per postulatiōē que de
 bet esse cōcors Tercius est per noiatiōē que debet esse sollemnis
 Et scdm host. fit qn duo vel tres qui sunt excellēiores in caplo
 vel alibi noiāntur pape. et petiūt per caplm vt papa pvideat ecc
 lesie de aliquo illoz Et per hanc noiatiōē quodāmodo ius ac
 quiriūt noiatis Nec pnt noiāntes recedere a noiatiōē postq fa
 cta est supiori sicut dicimus in postulatiōē Et pprie postulatiō
 fit de vno Noiatio vero de pluribus. et hoc de noiatiōē solēni que
 fit vt dictū est Nam est quedā noiatio nō solēnis scz qn añ scru
 tinū fiendū aliquis noiatur inter cāndicos tanq bonus et suffi
 ciens Ista tñ noiatio nō tribuit ius noiato sed solū pponit in
 caplo vt eligat si placet caplo ¶ Vtrū aut Ep̄s postulatū deo
 beat cōsentire Rndet scdm Jo. an. Ep̄s postulatū ad aliā ecc
 lesiā sic debet rñdere. Nec cōsentio nec dissentio. sed in hoc vo
 lūtari dñi pape me suppono. Et de hac materia postulatiōis
 amplius ptransco qz hodie parū vel nihil valet et pessime ppter
 ambitionē Sicqz finē huius tractatus facio Et per hoc sit iesus
 in secula bñdictus Amen

Bibl. Jag.

